

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO TURIZMA**

N A C R T

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA
I PROMICANJU HRVATSKOG TURIZMA**

Zagreb, srpanj 2003.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o turističkim zajednicama nalazi se u odredbama članka 2. stavka 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI DONOŠENJEM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

U Hrvatskoj je 1991. godine Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma ("Narodne novine", broj 27/91) dotadašnji sustav turističkih društava i saveza zamijenjen sustavom turističkih zajednica. Donošenjem novog Zakona o turističkim zajednicama i promociji hrvatskog turizma ("Narodne novine", broj 30/94.) sustav turističkih zajednica usklađen je s tada novim teritorijalnim ustrojstvom Republike Hrvatske. Oba Zakona uređivala su ustrojstvo i način rada turističkih zajednica, te osnovna načela njihova financiranja i poslovanja.

Slijedom odredaba navedenog Zakona do konca 2002. godine u Republici Hrvatskoj je registrirano ukupno 317 turističkih zajednica od čega: 166 turističkih zajednica općina, 99 turističkih zajednica gradova, 29 turističkih zajednica mjesta, 1 turistička zajednica otoka, 20 turističkih zajednica županija, Turistička zajednica grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica.

Turističke zajednice su pravne osobe koje se osnivaju radi jačanja i promicanja hrvatskog turizma (opći, javni interes kojega ostvaruje javni sektor) i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba u djelatnostima ugostiteljstva, turizma i s tim djelatnostima neposredno povezanih djelatnosti (interes privatnog sektora). Ovom odredbom je zakonodavac odredio turističke zajednice kao mjesto na kojem se javni i privatni sektor u turizmu susreće, dogovara i surađuje, te ostvaruje svoje interese. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma propisao je obvezatne i fakultativne oblike turističkih zajednica:

1. obvezatni oblici su: turistička zajednica općine ili grada, turistička zajednica otoka, turistička zajednica županije, Turistička zajednica Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica,
2. fakultativni oblici su: turistička zajednica područja, turistička zajednica više općina gradova ili županija i turistička zajednica mjesta.

Obvezatni oblici turističkih zajednica, osim turističke zajednice otoka, osnivaju se na područjima čije su granice administrativno-politički određene. Za područja koja čine izraženu prepoznatljivu turističku cjelinu, zakonodavac je predvidio fakultativno osnivanje turističkih zajednica. U praksi je osnovana samo jedna turistička zajednica otoka (unatoč zakonskoj obvezi osnivanja), niti jedna turistička zajednica područja i niti jedna turistička zajednica više općina, gradova ili županija. Osnovano je 29 turističkih zajednica mjesta, od kojih tek nekoliko ima specifičnu cjelovitu turističku ponudu. S obzirom da se administrativno-politički određena područja često ne podudaraju s funkcionalnom podjelom, ovime je bitno umanjena mogućnost stvaranja cjelovite i prepoznatljive turističke ponude određenog područja na kojoj je moguće graditi identitet tog područja.

Članstvo u turističkoj zajednici

Turističke zajednice imaju obvezatne članove (u lokalnim turističkim zajednicama to su fizičke i pravne osobe koje obavljaju turističku, ugostiteljsku ili drugu djelatnost utvrđenu u Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama, a u višim turističkim zajednicama predstavnici turističke zajednice niže razine) koji imaju pravo birati i biti birani u tijela turističke zajednice i počasne članove, koji to pravo nemaju. Osim toga, lokalne turističke zajednice mogu imati i dragovoljne članove koji imaju biračko pravo (aktivno i pasivno), no dragovoljni članovi su rijetkost, a tamo gdje ih ima to su većinom udruge ili druge organizacije (npr. KUD, narodna sveučilišta i sl.).

Tijela turističke zajednice

Skupština turističke zajednice je formalno najviše tijelo upravljanja koje donosi statut, imenuje članove ostalih tijela, donosi programe rada i financijske planove, odluke o osnivanju i ustroju turističkog ureda, međutim kako se sastaje 1-2 puta godišnje, ona stvarno ne upravlja turističkom zajednicom.

Turističko vijeće turističke zajednice je izvršno tijelo skupštine turističke zajednice koje provodi odluke i zaključke skupštine, predlaže programe rada i financijske planove, upravlja imovinom turističke zajednice, imenuje direktora turističkog ureda. U praksi turističkim zajednicama, u pravilu upravljaju turistička vijeća, jer se sjednice tog tijela održavaju mnogo češće, nego sjednica skupštine.

Nadzorni odbor – nadzire: vođenje poslova, materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima, te izvršenje i provedbu programa rada i financijskih planova, no u slučaju da utvrdi nepravilnosti nema nikakve ovlasti, već o tome samo podnosi izvješće skupštini i vijeću. Nadzorni odbor nema onu funkciju koju ima istoimeno tijelo u trgovačkim društvima, već u najboljem slučaju, ima ulogu savjetodavnog tijela skupštine. Kako se rad nadzornog odbora uglavnom svodi na «prihvaćanje financijskih izvješća» koje izrađuju stručne službe, ovo tijelo u praksi nema nikakav utjecaj na rad i djelovanje turističke zajednice.

Predsjednik turističke zajednice

Predsjednik turističke zajednice predstavlja turističku zajednicu, on je ujedno i predsjednik turističkog vijeća, te saziva i predsjedava skupštini i turističkom vijeću. Predsjednik turističke zajednice je zapravo predstavnik lokalne ili državne vlasti, jer ga na lokalnoj razini imenuje i razrješava skupština na prijedlog poglavarstva jedinice lokalne samouprave, u turističkim zajednicama županija dužnost predsjednika obnaša član poglavarstva zadužen za područje turizma, a dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar turizma.

Stručne službe

Turistička zajednica mora imati stručnu službu koja se naziva turistički ured. U njemu se obavljaju stručni i administrativni poslovi vezani za zadaće turističke zajednice. S obzirom da su stručne službe jedine koje se kontinuirano i svakodnevno bave poslovima turističke zajednice, one su time najodgovornije za djelovanje turističkih zajednica. Dakle, profesionalni, plaćeni aparat je zadužen za provođenje društvenih aktivnosti u turizmu.

Zadaće sustava turističkih zajednica

Osnovne zadaće lokalnih turističkih zajednica mogu se svesti na sljedeće: kreiranje turističke ponude, planiranje i razvoj turizma, očuvanje turističkog prostora, te prenijete upravne poslove (vođenje statistike, popisa turista, prijava i odjava turista). Suprotno uvriježenoj praksi, promotivne aktivnosti ove bi turističke zajednice trebale provoditi samo na domaćem tržištu i u mjeri koja ne onemogućava izvršavanje ostalih zadaća.

Kod zadaća turističke zajednice županije, zakonodavac je dao naglasak na poslovima koordinacije svih čimbenika turizma na području županije, razvoja i planiranja razvoja turizma u županiji, te svojevrsnog nadzora nad radom lokalnih turističkih zajednica. Promociju bi turističke zajednice županije trebale provoditi sukladno osnovnim smjernicama Hrvatske turističke zajednice.

Hrvatska turistička zajednica je, kao i većina nacionalnih turističkih organizacija, zadužena za promociju i marketing, no ona je ujedno i krovna organizacija sustava turističkih zajednica, te stoga ima značajne zadaće i ovlasti u odnosu na cijeli sustav turističkih zajednica.

Gospodarenje u turističkim zajednicama

Za svaku poslovnu godinu turistička zajednica utvrđuje program rada i financijski plan, te donosi financijsko izvješće. Prijedloge ovih dokumenata turističke zajednice niže razine dužne su dostaviti turističkoj zajednici više razine, čime se omogućava koordinacija aktivnosti turističkih zajednica i svojevrsna kontrola rada. U praksi se zaprimljeni prijedlozi ovih dokumenata niti ne pročitaju, što obezvrjeđuje svrhu ovih odredaba.

Nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma provodi Ministarstvo turizma, a Hrvatska turistička zajednica nadzire rad turističkih zajednica u stručnim poslovima neposredno vezanim za provođenje politike promocije, izvršenje zadaća, te svrhovitost i učinkovitost korištenja sredstava.

Prihodi u turističkim zajednicama

Turističke zajednice ostvaruju prihode iz boravišne pristojbe, članarine, proračuna, zajmova i dragovoljnih prihoda. S obzirom da se djelovanje turističkih zajednica temelji na načelu opće korisnosti i s obzirom na zakonom taksativno navedene izvore prihoda turističkih zajednica, one ne mogu obavljati i komercijalnu djelatnost, odnosno baviti se aktivnostima kojima ostvaruju neposrednu dobit. Ovim su odredbama, međutim, turističke zajednice onemogućene prodavati suvenire, razglednice, monografije mjesta i sl., koje turisti, po logici stvari, očekuju naći prvenstveno u turističkoj zajednici.

Nakon dvanaestogodišnjeg funkcioniranja sustava turističkih zajednica može se sa sigurnošću reći da je sustav dokazao mnoge prednosti i opravdao svoje postojanje, jer su turističke zajednice postale važni subjekti razvoja i promocije hrvatskog turizma. Međutim, u navedenom razdoblju sustav je počeo pokazivati određene slabosti u svom djelovanju. Pojavili su se određeni problemi u djelovanju sustava, pojedinih njegovih dijelova (turističkih zajednica) i tijela (npr. racionalnost ustroja i učinkovitost korištenja sredstava kojima raspolaže sustav, nedovoljne koordinacije i nadzora u sustavu, neracionalnog trošenja sredstava i dr.). Nadalje, u svakodnevnoj primjeni Zakona, uočene su određene nedorečenosti, nepreciznosti i nejasnoće pojedinih zakonskih rješenja koje valja ispraviti, i time osigurati učinkovito djelovanje sustava

turističkih zajednica i svrhovito trošenje financijskih sredstava. Prvenstveno se to odnosi na veličinu sustava turističkih zajednica: broj turističkih zajednica čije je osnivanje obvezno, broj ljudi angažiranih u sustavu turističkih zajednica - stručnih službi (radnika), te broj članova tijela. Iz ovoga proizlazi i problem povezanosti turističkih zajednica unutar sustava, te organiziranosti i koordinacije turističkih zajednica na ostvarivanju (zajedničkih) ciljeva i zadaća turističkih zajednica. S obzirom da je uspješna organizacija turizma svojevrsna garancija uspješnog razvoja turizma i provođenja turističke politike, uz najmanju izravnu financijsku potporu iz proračuna, sustavu turističkih zajednica potrebno je posvetiti veliku pozornost, te novim zakonskim rješenjima osigurati kvalitetnu i učinkovitu organizaciju sustava.

Iako su u prijedlogu Zakona zadržana mnoga postojeća zakonska rješenja, s obzirom da promjene koje se predlažu obuhvaćaju i promjenu pojedinih oblika turističkih zajednica, predlaže se donošenje novog Zakona, jer bi izmjene i dopune važećeg zakona sadržavale vrlo velik broj članaka, što bi rezultiralo nepreglednošću samog Zakona.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Predloženim Zakonom uređuje se slijedeće:

- ustrojstvo sustava turističkih zajednica
- razvrstavanje turističkih općina i gradova u turističke razrede
- područja za koja se osnivaju pojedini oblici turističkih zajednica
- članstvo u turističkim zajednicama
- zajednički ciljevi turističkih zajednica
- tijela turističkih zajednica i njihov djelokrug
- način rada i zadaće pojedinih oblika turističkih zajednica
- osnovna načela financiranja i gospodarenja
- prihodi i korištenje prihoda turističkih zajednica
- nadzor nad turističkim zajednicama

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteci:

- racionalizacija sustava
- povećanje učinkovitosti sustava
- bolja koordiniranost unutar sustava
- svrsishodnije trošenje sredstava
- povećanje zakonitosti rada turističkih zajednica
- bolja promocija turističkog proizvoda
- povećanje stručnosti zaposlenih u turističkim zajednicama
- kvalitetnija turistička ponuda

Novi Zakon kojim se utvrđuju pravne osnove za poboljšanje rada turističkih zajednica, treba pridonijeti kvalitetnijem turističkom proizvodu u konačnici.

Materija koja je sadržana u prijedlogu Zakona nije uređena propisima Europske zajednice. Zemlje, članice Europske zajednice, materiju koja je predmet ovoga prijedloga Zakona, rješavaju samostalno i različito.

Područje djelovanja koje pokrivaju turističke zajednice u Republici Hrvatskoj u drugim europskim državama različito je riješeno. Hrvatski model turističkih zajednica, blizak je austrijskom modelu, koji mu je i služio kao uzor.

**III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA
PROVOĐENJE ZAKONA**

Za provođenje ovoga Zakona nisu potrebna posebna sredstva iz Državnog proračuna.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

**V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA
RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZA IZMJENU**

**VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJA SU DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA,
A KOJA PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO**

P R I J E D L O G
ZAKONA O TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA I
PROMICANJU HRVATSKOG TURIZMA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica, te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja.

Članak 2.

(1) Turističke zajednice osnivaju se radi promicanja i unapređenja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba, koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

(2) U provođenju promotivnih aktivnosti u inozemstvu turističke zajednice koriste znak hrvatskog turizma koji se utvrđuje statutom Hrvatske turističke zajednice.

Članak 3.

Sustav turističkih zajednica čine: turističke zajednice općina, turističke zajednice gradova, turističke zajednice naselja, turističke zajednice područja, turističke zajednice otoka, rivijere i sl., turističke zajednice nacionalnog parka ili parka prirode, Turistička zajednica Grada Zagreba, turističke zajednice regija i Hrvatska turistička zajednica.

Obvezno osnivanje turističke zajednice

Članak 4.

(1) Turistička zajednica se obvezno osniva za područje:

1. turističke općine ili grada na području kojeg je najmanje jedno naselje razvrstano u A ili B turistički razred, kao turistička zajednica općine ili grada,
2. Grada Zagreba, kao Turistička zajednica Grada Zagreba,
3. turističke regije, kao turistička zajednica regije,
4. Republike Hrvatske, kao Hrvatska turistička zajednica.

(2) Turistička općina ili grad je općina ili grad koji ima smještajne i dr. sadržaje namijenjene boravku turista i u kojima se ostvaruje turistički promet, te koji su proglašeni turističkim sukladno odredbama ovog Zakona.

(3) Turistička regija, u smislu ovoga Zakona, je šira prostorna cjelina na kojoj se može oblikovati i razvijati cjelovita turistička ponuda prepoznatljiva na međunarodnom turističkom tržištu, te koja ima materijalne uvjete za samostalni razvoj i promociju na međunarodnom tržištu.

Fakultativno osnivanje turističkih zajednica

Članak 5.

- (1) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, turistička zajednica se može osnovati:
 1. za područje turističke općine ili grada na području kojeg niti jedno naselje nije razvrstano u A ili B turistički razred, kao turistička zajednica općine ili grada
 2. za područje jednog naselja razvrstanog u A ili B turistički razred, kao turistička zajednica naselja,
 3. za područje dvije ili više turističkih općina i/ili gradova kao turistička zajednica područja, otoka, rivijere i sl.,
 4. za područje nacionalnog parka ili parka prirode, kao turistička zajednica nacionalnog parka ili parka prirode.
- (2) Turističke zajednice iz stavka 1., točke 2.- 4. ovoga članka, osnivaju se uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma.
- (3) Za osnivanje turističkih zajednica iz stavka 1. točke 4. ovoga članka potrebno je uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma ishoditi i suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja.
- (4) Prilikom davanja suglasnosti iz stavka 2. ovog članka Ministarstvo turizma će posebno voditi računa o zemljovidnim cjelinama, te turističkim, funkcionalnim i prirodnim karakteristikama područja na kojem se želi osnovati turistička zajednica iz stavka 1. ovoga članka.

Pravna osobnost i odgovornost turističkih zajednica

Članak 6.

- (1) Turistička zajednica je pravna osoba.
- (2) Turistička zajednica ne može započeti s obavljanjem djelatnosti prije stjecanja pravne osobnosti.
- (3) Prava i obveze turističke zajednice utvrđuju se ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.
- (4) Za svoje obveze turistička zajednica odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

Upisnik turističkih zajednica

Članak 7.

- (1) Turistička zajednica svojstvo pravne osobe stječe danom upisa u Upisnik turističkih zajednica (u daljnjem tekstu: Upisnik), a gubi brisanjem iz Upisnika.
- (2) Zahtjev za upis u Upisnik, turistička zajednica dužna je podnijeti u roku od 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.
- (3) Zahtjev za upis promjene podataka upisanih u Upisnik, turistička zajednica dužna je podnijeti u roku od 15 dana od dana nastale promjene.
- (4) Upisnik vodi Ministarstvo turizma.
- (5) Ministar turizma će posebnim pravilnikom propisati oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za upis u Upisnik, način upisa, te sadržaj i način vođenja Upisnika.

(6) O upisu turističke zajednice u Upisnik, upisu promjene upisanih podataka i brisanju turističke zajednice iz Upisnika Ministarstvo turizma donosi rješenje.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članovi turističke zajednice

Članak 8.

(1) Turistička zajednica ima obvezatne i počasne članove.

(2) Osim članova iz stavka 1. ovoga članka turistička zajednica općine ili grada može imati i dragovoljne članove.

(3) Skupština turističke zajednice na prijedlog turističkog vijeća, može osobe, posebno zaslužne za razvoj i promicanje turizma, imenovati počasnim članovima turističke zajednice.

(4) Počasni članovi turističke zajednice, ne mogu birati niti biti birani u tijela turističke zajednice.

Ciljevi turističkih zajednica

Članak 9.

Zajednički ciljevi turističkih zajednica su:

1. poticanje i iniciranje razvoja i unapređivanje turističkog proizvoda područja za koje su osnovane,

2. promocija turističkog proizvoda područja za koje su osnovane,

3. razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda određenog područja, a osobito zaštite okoliša, te prirodne i kulturne baštine.

Djelovanje turističkih zajednica

Članak 10.

(1) Djelovanje turističkih zajednica temelji se na načelu opće korisnosti.

(2) Turistička zajednica ne smije obavljati gospodarske djelatnosti, osim ako je ovim Zakonom drugačije propisano.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, turistička zajednica može:

1. obavljati prodaju suvenira, turističkih karata, vodiča i sl. osim vlastitog promotivnog materijala,

2. obavljati mjenjačke poslove u naselju s područja turističke općine ili grada u kojem ne postoji niti jedna mjenjačnica,

3. objavljivati komercijalne oglase na svojim tiskanim promotivnim materijalima.

(4) Turistička zajednica ne smije imati ulog u temeljnom kapitalu trgovačkog društva.

Javnost rada

Članak 11.

(1) Rad turističkih zajednica je javan. Javnost rada osigurava se i ostvaruje na način propisan statutom turističke zajednice.

Statut turističkih zajednica

Članak 12.

- (1) Turistička zajednica ima statut.
- (2) Statut turističke zajednice sadrži odredbe o:
 1. nazivu i sjedištu turističke zajednice,
 2. zadaćama turističke zajednice,
 3. pravima, obvezama i odgovornosti članova turističke zajednice,
 4. načinu predstavljanja i zastupanja turističke zajednice,
 5. djelokrugu, ustrojstvu, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova tijela turističke zajednice,
 6. načinu odlučivanja u turističkoj zajednici i tijelima turističke zajednice,
 7. načinu ostvarivanja javnosti rada,
 8. načinu donošenja statuta i drugih općih akata,
 9. imovini, načinu stjecanja imovine i raspolaganju imovinom,
 10. postupku s imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice,
 11. i drugim pitanjima.
- (3) Turistička zajednica koja osniva podružnice, statutom uređuje njihov ustroj, prava i obveze, te način poslovanja.
- (4) Turistička zajednica donosi statut, te izmjene i/ili dopune statuta uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma. Ako turistička zajednica ne donese statut, odnosno izmjene i/ili dopune statuta u roku od mjesec dana od dana primitka suglasnosti Ministarstva turizma, smatrat će se da suglasnost nije dana.
- (5) Statuti turističkih zajednica općina, gradova, područja, otoka, rivijere i sl., nacionalnih parkova i parkova prirode i njihove izmjene i/ili dopune objavljuju se u službenom glasilu odgovarajuće, odnosno statutom utvrđene, jedinice lokalne ili područne samouprave, a statuti turističkih zajednica regija i Hrvatske turističke zajednice i njihove izmjene i/ili dopune objavljuju se u "Narodnim novinama".
- (6) Službena glasila jedinica lokalne ili područne samouprave iz stavka 5. ovoga članka, turističke zajednice su dužne dostaviti Ministarstvu turizma u roku od 15 dana od dana objave statuta odnosno izmjene i/ili dopune statuta u službenom glasilu.

Tijela turističkih zajednica

Članak 13.

- (1) Tijela turističke zajednice su:
 1. skupština,
 2. turističko vijeće,
 3. nadzorni odbor,
 4. predsjednik turističke zajednice.
- (2) U Hrvatskoj turističkoj zajednici skupština nosi naziv Sabor.
- (3) Statutom turističke zajednice može se predvidjeti osnivanje i drugih tijela.
- (4) Članovi tijela i predsjednik turističke zajednice osobno su odgovorni za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (5) Mandat članova tijela turističke zajednice je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani.

(6) U slučaju prestanka mandata člana tijela ili predsjednika prije isteka vremena na koje je član odnosno predsjednik izabran, novi član odnosno predsjednik se bira ili delegira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Skupština

Članak 14.

- (1) Skupština turističke zajednice je najviše tijelo upravljanja u turističkoj zajednici.
- (2) Skupštinu turističke zajednice čine članovi i/ili predstavnici članova turističke zajednice.

Članak 15.

Skupština turističke zajednice:

1. donosi statut turističke zajednice,
2. donosi poslovnik o radu skupštine,
3. odlučuje o izboru i razrješenju članova turističkog vijeća i nadzornog odbora, koje prema odredbama ovoga Zakona bira skupština,
- 4 donosi godišnji program rada i godišnji financijski plan turističke zajednice i podružnica,
5. usvaja godišnje financijsko izvješće turističke zajednice i podružnica,
6. donosi odluku o osnivanju i ustroju turističkog ureda,
7. prihvaća izvješća koja podnose turističko vijeće i nadzorni odbor,
8. donosi odluke i rješava druga pitanja kada je to predviđeno propisima i statutom turističke zajednice.

Turističko vijeće

Članak 16.

- (1) Turističko vijeće je izvršno tijelo skupštine turističke zajednice.
- (2) Turističko vijeće obavlja poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.
- (3) Turističko vijeće je odgovorno skupštini turističke zajednice.
- (4) Turističko vijeće može pravovaljano odlučivati ukoliko sjednici prisustvuje više od polovice članova vijeća.
- (5) Turističko vijeće odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Članak 17.

Turističko vijeće turističke zajednice:

1. provodi odluke i zaključke skupštine turističke zajednice,
2. predlaže skupštini godišnji program rada i financijski plan turističke zajednice i podružnica, te godišnje financijsko izvješće,
3. podnosi skupštini izvješće o svom radu najmanje jednom godišnje,
4. upravlja imovinom turističke zajednice sukladno ovom Zakonu i statutu, te sukladno programu rada i financijskom planu,

5. donosi opće akte za stručnu službu turističke zajednice,
6. imenuje direktora turističkog ureda i voditelje podružnica na temelju javnog natječaja, te razrješava direktora turističkog ureda i voditelje podružnica,
7. utvrđuje granice ovlasti za zastupanje turističke zajednice i raspolaganje financijskim sredstvima turističke zajednice,
8. daje ovlaštenje za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora,
9. donosi poslovnik o svom radu,
10. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.

Predsjednik turističke zajednice

Članak 18.

- (1) Predsjednik turističke zajednice predstavlja turističku zajednicu.
- (2) Predsjednika turističke zajednice bira i razrješava skupština turističke zajednice.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar turizma.
- (4) Predsjednik turističke zajednice je i predsjednik skupštine i predsjednik turističkog vijeća.

Nadzorni odbor

Članak 19.

- (1) Nadzorni odbor turističke zajednice ima najmanje tri člana, a čine ga:
 1. članovi koje bira skupština turističke zajednice,
 2. član kojeg delegira turističko vijeće turističke zajednice regije u nadzorni odbor turističke zajednice općine ili grada, odnosno član kojeg delegira Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice u nadzorni odbor turističke zajednice regije i Turističke zajednice Grada Zagreba.
- (2) Statutom se može odrediti veći broj članova nadzornog odbora s time da njihov broj mora biti neparan.
- (3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka Nadzorni odbor Hrvatske turističke zajednice ima tri člana od kojih jednog člana delegira Odbor za turizam Hrvatskog sabora.
- (4) Članom nadzornog odbora ne može biti član turističkog vijeća iste turističke zajednice.
- (5) Nadzorni odbor iz redova svojih članova izabire predsjednika i njegovog zamjenika.
- (6) Nadzorni odbor donosi poslovnik o svom radu.

Članak 20.

- (1) Nadzorni odbor nadzire:
 1. vođenje poslova turističke zajednice,
 2. materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice i podružnica,
 3. izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana turističke zajednice.
- (2) O obavljenom nadzoru nadzorni odbor turističke zajednice općine ili grada podnosi pisano izvješće turističkom vijeću i skupštini turističke zajednice općine ili grada, te turističkom vijeću turističke zajednice regije čiji je turistička zajednica član.

(3) O obavljenom nadzoru nadzorni odbor turističke zajednice regije podnosi pisano izvješće turističkom vijeću i skupštini turističke zajednice regije te turističkom vijeću Hrvatske turističke zajednice.

(4) O obavljenom nadzoru Nadzorni odbor Hrvatske turističke zajednice podnosi pisano izvješće Turističkom vijeću i Saboru Hrvatske turističke zajednice, te Ministarstvu turizma.

(5) U izvješću iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka nadzorni odbor dužan je posebno navesti: djeluje li turistička zajednica u skladu sa zakonima i aktima turističke zajednice, te odlukama skupštine i turističkog vijeća, jesu li godišnja i dr. financijska izvješća sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama turističke zajednice i pokazuju li ispravno stanje, stav koji ima o poslovanju i vođenju poslova, da li se program rada i financijski plan izvršavaju i provode i u kojoj mjeri, te mišljenje i savjeti o mogućnosti poboljšanja njihove provedbe.

(6) Nadzorni odbor provodi nadzor iz stavka 1. ovog članka najmanje dva puta godišnje.

Turistički ured

Članak 21.

(1) Skupština turističke zajednice osniva turistički ured turističke zajednice.

(2) Turistički ured Hrvatske turističke zajednice naziva se Glavni ured.

(3) U turističkom uredu obavljaju se stručni i administrativni poslovi vezani za zadaće turističke zajednice.

(4) Na radne odnose zaposlenih u turističkom uredu primjenjuju se opći propisi o radu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(5) Ministar turizma pravilnikom propisuje posebne uvjete glede stručne spreme, radnog iskustva, znanja jezika i drugih posebnih znanja i sposobnosti, koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu.

(6) Sabor Hrvatske turističke zajednice utvrđuje gornju granicu visine plaća i ostalih primanja zaposlenih u turističkom uredu, te naknada predsjedniku i članovima tijela turističke zajednice. Sabor Hrvatske turističke zajednice može utvrditi i druge uvjete za poslovanje turističkog ureda turističke zajednice.

Članak 22.

(1) Turistički ured ima direktora.

(2) Direktor turističkog ureda zastupa turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističkog ureda, provodi odluke turističkog vijeća turističke zajednice i u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran je za poslovanje turističke zajednice i zakonitost rada turističkog ureda. Za svoj rad odgovara turističkom vijeću i predsjedniku turističke zajednice.

(3) Direktor turističkog ureda ne može biti predsjednikom niti članom turističkog vijeća, skupštine ili nadzornog odbora niti jedne turističke zajednice.

(4) Direktor turističkog ureda se imenuje na vrijeme od 4 godine i može biti ponovno imenovan.

Članak 23.

(1) Direktor turističkog ureda i radnici na stručnim poslovima na izvršenju zadaća turističke zajednice, osim ispunjavanja posebnih uvjeta utvrđenih pravilnikom iz članka 21. stavka 5. ovoga Zakona, moraju imati položen stručni ispit za rad u turističkom uredu (u daljnjem tekstu: stručni ispit).

(2) Stručni ispit polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma koju imenuje ministar turizma.

(3) Stručni ispit polaže se prema utvrđenom ispitnom programu, a o položenom ispitu izdaje se uvjerenje.

(4) Ministar turizma pravilnikom propisuje ispitni program za stručni ispit, sastav ispitne komisije, način polaganja ispita i obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka položeni stručni ispit ne moraju imati osobe koje imaju odgovarajuću stručnu spremu i najmanje 10 godina radnog staža na rukovodećim poslovima u turizmu u toj stručnoj spremi.

(6) Osoba iz stavka 1. ovoga članka, koja u trenutku sklapanja ugovora o radu ispunjava uvjete utvrđene propisom iz članka 21. stavka 5. ovoga Zakona ali nema položen stručni ispit mora u roku od jedne godine od dana stupanja na rad položiti stručni ispit.

(7) Radniku iz stavka 6. ovoga članka koji ne položi stručni ispit prestaje radni odnos po isteku posljednjeg dana roka za polaganje stručnog ispita.

II. TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE ILI GRADA

Članak 24.

Turističku zajednicu općine ili grada osnivaju njeni članovi, a pripremne radnje za osnivanje turističke zajednice općine ili grada i sazivanje osnivačke skupštine, obavlja općinsko ili gradsko poglavarstvo.

Članak 25.

(1) Turistička općina i grad u okviru svog samoupravnog djelokruga posebno vode brigu o osiguranju uvjeta za razvoj turizma, a naročito o uređenju naselja, turističkoj infrastrukturi, zaštiti okoliša, prirodne i kulturne baštine i dr.

(2) Tijela jedinica lokalne samouprave u turističkim općinama i gradovima surađuju s turističkim zajednicama u sljedećim aktivnostima:

1. donose zajednički program korištenja sredstava boravišne pristojbe koja se doznaju općini ili gradu za poboljšanje uvjeta boravka turista,
2. dogovaraju izradu planova razvoja turizma u turističkoj općini ili gradu, najkasnije do roka utvrđenog posebnim propisima za donošenje proračuna jedinice lokalne samouprave,
3. prate turistički promet, te prijavu i odjavu turista,
4. surađuju pri odlučivanju o radnom vremenu ugostiteljskih objekata,
5. surađuju u drugim pitanjima vezanim uz razvoj turizma.

Sjedište turističke zajednice općine ili grada

Članak 26.

(1) Sjedište turističke zajednice općine ili grada je u naselju sjedišta općine ili grada.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako je na području turističke općine ili grada jedno ili više naselja razvrstano u viši turistički razred nego naselje sjedišta općine ili grada, sjedište

turističke zajednice općine ili grada je u naselju razvrstanom u najviši turistički razred, odnosno u naselju u kojem se ostvaruje najveći udio u prihodima turističke zajednice.

Članak 27.

Turistička općina ili grad može se proglasiti lječilišnim sukladno posebnim propisima.

Turistički razredi

Članak 28.

(1) Naselja se razvrstavaju po svom značenju za turizam u četiri turistička razreda: A, B, C i D.

(2) U turističke razrede iz stavka 1. ovoga članka razvrstavaju se naselja koja ispunjavaju uvjete za razvrstavanje u pojedini turistički razred prema kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u turistički A razred razvrstavaju se sva naselja koja imaju više od 30.000 stanovnika.

(4) Općine i gradovi na području kojih je najmanje jedno naselje razvrstano u turistički razred proglašavaju se turističkom općinom odnosno gradom.

Članak 29.

(1) Razvrstavanje naselja u turističke razrede provodi se na temelju službenih podataka Državnog zavoda za statistiku prema slijedećim kvantitativnim kriterijima:

1. petogodišnjem prosjeku ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkoj općini, gradu ili naselju (broj noćenja),
2. broju turističkih noćenja po stanovniku turističke općine, grada ili naselja (koeficijent intenziteta turističkog prometa),
3. vrijednosti prometa u ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku općine, grada ili naselja (koeficijent specifičnog turističkog prometa),
4. petogodišnjem prosjeku ostvarenog broja turističkih noćenja po krevetu ili smještajnoj jedinici.

(2) Vrijednosti pokazatelja iz stavka 1. točke 1. i 4. ovoga članka izračunava se iz broja noćenja u pet uzastopnih kalendarskih godina koje su neposredno prethodile godini u kojoj se obavlja izračunavanje.

(3) Vrijednost pokazatelja iz točke 3. stavka 1. ovoga članka izračunava se na osnovi podataka za posljednju godinu koja prethodi godini u kojoj se obavlja izračunavanje.

(4) Broj stanovnika iz točke 2. i 3. stavka 1. ovoga članka utvrđuje se prema posljednjem popisu pučanstva.

(5) Srednja vrijednost pokazatelja utvrđuje se na način da se vrijednosti pokazatelja svih turističkih naselja poredaju po veličini u niz posebno za svaki od pokazatelja iz stavka 1. ovoga članka nakon čega se za svaki niz izračunava medijan.

(6) Tako izračunati medijani predstavljaju srednje vrijednosti pokazatelja.

Članak 30.

(1) Kvalitativni kriteriji iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona su:

1. turistički i smještajni ugostiteljski kapaciteti odgovarajuće kvalitete,
2. razina izgrađenosti infrastrukture,

3. prirodna i kulturna baština, a naročito: povijesni i umjetnički spomenici i sadržaji, prirodne ljepote, pojave, običaji i tradicija, te druge turističke zanimljivosti,
4. stanje organiziranosti zdravstvene zaštite,
5. uređenost javnih površina, te
6. dodatna ponuda: sport, kultura, trgovine i sl.

(2) Ministar turizma donosi pravilnik kojim se potanje razrađuju kriteriji iz članka 29. stavak 1. i stavka 1. ovoga članka, proglašavaju turističke općine i gradovi, te naselja razvrstavaju u turističke razrede.

Članovi turističke zajednice općine ili grada

Članak 31.

(1) Obvezatnim članom turističke zajednice općine ili grada postaje svaka pravna i fizička osoba, koja na području turističke općine ili grada u kojoj se osniva turistička zajednica, ima svoje sjedište ili podružnicu, pogon i sl. (u daljnjem tekstu: poslovna jedinica), a koja ostvaruje prihod pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavlja s turizmom neposredno povezanu djelatnost.

(2) Posebnim zakonom utvrđuju se djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 32.

(1) Obvezatno članstvo u turističkoj zajednici općine ili grada počinje danom osnivanja turističke zajednice ili danom početka obavljanja djelatnosti pravne i fizičke osobe na području općine ili grada na kojem je osnovana turistička zajednica.

(2) Na prestanak obvezatnog članstva u turističkoj zajednici ne utječe privremena obustava djelatnosti kao ni sezonsko obavljanje djelatnosti.

(3) Obvezatno članstvo u turističkoj zajednici općine ili grada prestaje: prestankom rada turističke zajednice, prestankom pravne ili smrću fizičke osobe, te djelomičnim ili potpunim gubitkom poslovne sposobnosti fizičke osobe, prestankom poslovne jedinice, promjenom sjedišta, prestankom ostvarivanja prihoda pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljanjem s turizmom neposredno povezanih djelatnosti.

(4) Obvezatni članovi turističke zajednice, odnosno njihovi predstavnici, mogu birati i biti birani u tijela turističke zajednice.

Članak 33.

(1) Kao dragovoljni članovi, u turističku zajednicu općine ili grada mogu se učlaniti pravne i fizičke osobe, koje nisu članovi turističke zajednice sukladno članku 31. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) O zahtjevu osoba iz stavka 1. ovoga članka, odlučuje skupština turističke zajednice.

(3) Dragovoljni članovi turističke zajednice mogu birati i biti birani u tijela turističke zajednice.

Članak 34.

(1) Pravne i fizičke osobe iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona plaćaju članarinu turističkoj zajednici u skladu s posebnim zakonom.

(2) Dragovoljni članovi turističke zajednice općine ili grada plaćaju članarinu turističkoj zajednici u visini koju utvrdi skupština turističke zajednice.

Zadaće turističke zajednice općine ili grada

Članak 35.

(1) Zadaće turističke zajednice općine ili grada su sljedeće:

1. poticanje i sudjelovanje u uređenju turističke općine ili grada u cilju unapređenja uvjeta boravka turista, osim izgradnje komunalne infrastrukture,
2. redovito, a najmanje svaka 4 mjeseca, prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi, smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima (kulturnim, sportskim i dr. manifestacijama) radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovina i sl. i drugih informacija potrebnih za boravak i putovanje turista,
3. izdavanje turističkih promotivnih materijala i obavljanje informativnih poslova u svezi s turističkom ponudom općine ili grada,
4. poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih i sportskih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude općine ili grada,
5. koordinacija djelovanja svih subjekata koji su neposredno ili posredno uključeni u turistički promet radi zajedničkog dogovaranja, utvrđivanja i provedbe politike razvoja turizma i obogaćivanja turističke ponude općine ili grada,
6. poticanje, organiziranje i provođenje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, unapređivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša, te prirodne i kulturne baštine na području općine ili grada,
7. poticanje, unapređivanje i promicanje specifičnih prirodnih i društvenih vrijednosti koje općinu ili grad čine turistički prepoznatljivom i stvaranje uvjeta za njihovo gospodarsko korištenje,
8. vođenje jedinstvenog popisa turista za područje općine ili grada, poglavito radi kontrole naplate boravišne pristojbe i stručne obrade podataka,
9. dnevno prikupljanje, tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu na području općine ili grada,
10. provjera i prikupljanje podataka o prijavi i odjavi boravka turista tijekom glavne turističke sezone u cilju suradnje s gospodarskim inspektorima Državnog inspektorata u nadzoru nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom turista.
11. poticanje i sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja stanovništva o zaštiti okoliša, očuvanju i unapređenju prirodnih i društvenih vrijednosti prostora u cilju razvijanja svijesti stanovništva o važnosti i učincima turizma, te svojih članova, odnosno njihovih zaposlenika u cilju podizanja kvalitete usluga,
12. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Za izvršavanje zadaća iz stavka 1. točke 2., 7. i 8. ovoga članka, turistička zajednica općine ili grada u naseljima razvrstanim u turistički razred A dužna je, a u ostalim naseljima može osnovati turistički informativni centar sukladno odredbama statuta.

(3) Promotivne aktivnosti na inozemnom tržištu turistička zajednica općine ili grada može obavljati isključivo temeljem posebne odluke turističkog vijeća turističke zajednice regije na čijem je području osnovana, a sukladno svom programu rada i financijskom planu, te samo ako za to postoje posebni razlozi (povezanost domaće jedinice lokalne samouprave s inozemnom, sudjelovanje u ostvarivanju programa turističke zajednice regije i sl.).

(4) Turistička zajednica općine ili grada može temeljem posebne odluke Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice, biti član međunarodnih turističkih organizacija.

Skupština turističke zajednice općine grada ili općine

Članak 36.

(1) Skupštinu turističke zajednice općine ili grada čine fizičke osobe članovi turističke zajednice i predstavnici pravnih osoba članova turističke zajednice.

(2) Ako nema mogućnosti da svaki član turističke zajednice bude predstavljen u skupštini, tada skupštinu čine predstavnici članova, tako da svaki predstavnik u skupštini predstavlja određeni broj članova.

(3) Broj predstavnika članova skupštine iz stavka 2. ovog članka utvrđuje se statutom turističke zajednice razmjerno visini udjela pojedinog člana u prihodu turističke zajednice, ali jedan član ne može imati više od 40% predstavnika u skupštini.

(4) Kao udio u prihodu turističke zajednice iz stavka 3. ovoga članka, računaju se članarina i 50% boravišne pristojbe koje je taj član uplatio turističkoj zajednici u godini koja prethodi godini u kojoj se provode izbori za skupštinu turističke zajednice.

(5) Ako tijekom mandata dođe do promjene udjela u prihodima za više od 10%, broj predstavnika članova skupštine iznova će se utvrditi prema stavku 3. ovoga članka.

(6) Promjenu iz stavka 5. ovoga članka utvrđuje skupština istodobno s donošenjem godišnjeg financijskog izvješća.

(7) Iznimno od stavka 3. ovog članka, statutom turističke zajednice općine ili grada može se propisati da do ukupno 20% predstavnika u skupštini turističke zajednice općine ili grada mogu imati članovi turističke zajednice za koje skupština turističke zajednice utvrdi da su posebno značajni za razvoj turizma, nezavisno od visine njihovog udjela u prihodima turističke zajednice.

Članak 37.

Pored nadležnosti skupštine iz članka 15. ovoga Zakona skupština turističke zajednice općine ili grada:

1. donosi odluku o osnivanju i ustroju podružnice turističke zajednice,
2. bira predstavnike u skupštinu turističke zajednice regije iz redova svojih članova,
3. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.

Turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada

Članak 38.

(1) Turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada ima predsjednika i šest članova od kojih pet članova bira skupština turističke zajednice općine ili grada iz redova svojih članova, vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu (pružatelji ugostiteljskih usluga, putničke agencije i sl.), a jednog člana delegira poglavarstvo općine ili grada.

(2) U turističkoj zajednici područja poglavarstva općina i/ili gradova zajednički delegiraju jednog člana turističkog vijeća turističke zajednice područja.

Turističko društvo

Članak 39.

(1) Na području općine ili grada turistička zajednica, poštujući načelo racionalnosti, može osnivati turistička društva kao svoje podružnice.

(2) Turističko društvo obvezno se osniva u naselju koje je razvrstano u turistički razred A, ako u tom naselju nije sjedište turističke zajednice općine ili grada ili ako za područje tog naselja nije osnovana turistička zajednica mjesta.

(3) Turističko društvo upisuje se u Upisnik.

Članak 40.

(1) Turističko društvo je ustrojstvena jedinica turističke zajednice općine ili grada za koju je statutom turističke zajednice propisano da obavlja dio poslova turističke zajednice usmjerenih na ostvarivanje zadaća turističke zajednice u naselju u kojem se turističko društvo osniva.

(2) Turističko društvo nije pravna osoba.

(3) Prava i obveze koje proisteknu iz djelovanja turističkog društva jesu prava i obveze turističke zajednice općine ili grada.

(4) Djelovanje i poslovi turističkog društva određuju se statutom turističke zajednice i odlukom o osnivanju turističkog društva.

(5) Naziv i sjedište turističkog društva utvrđuju se u odluci o osnivanju turističkog društva.

(6) Turističko društvo prestaje odlukom skupštine turističke zajednice o prestanku turističkog društva, te ukoliko turistička zajednica prestane postojati.

Članak 41.

(1) Turističko društvo može raditi tijekom cijele godine ili sezonski.

(2) U turističkom društvu stručne poslove organizira i vodi voditelj turističkog društva, koji poslove obavlja u okviru prava i dužnosti određenih odlukom o osnivanju turističkog društva i statutom turističke zajednice, te u okviru ovlaštenja turističkog vijeća.

(3) U turističkom društvu, po potrebi, može se osnovati turistički savjet sukladno odluci o osnivanju turističkog društva i statutu turističke zajednice općine ili grada.

(4) Voditelj turističkog društva za svoj rad odgovara turističkom savjetu ako je osnovan, turističkom vijeću turističke zajednice i direktoru turističkog ureda turističke zajednice.

Članak 42.

(1) Za djelovanje turističkog društva koristi se najmanje 50% prihoda iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona turističke zajednice ostvarenih na području za koje je turističko društvo osnovano, preostalih nakon raspodjele sredstava ostalim korisnicima (turistička zajednica regije, Hrvatska turistička zajednica, općina ili grad).

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka, posebno se iskazuju u financijskom planu turističke zajednice općine ili grada.

(3) Turističko društvo predlaže turističkom vijeću turističke zajednice godišnji program rada i financijski plan.

(4) Turističko društvo obvezno je sredstva kojima raspolaže sukladno ovom Zakonu, koristiti namjenski u skladu s utvrđenim godišnjim programom rada i financijskim planom.

III. TURISTIČKE ZAJEDNICE NASELJA, PODRUČJA, OTOKA, RIVIJERE I SL., TE NACIONALNIH PARKOVA I PARKOVA PRIRODE

Turistička zajednica naselja

Članak 43.

(1) Turistička zajednica naselja može se osnovati za područje jednog naselja razvrstanog u A ili B turistički razred, na poticaj mjesnog odbora i turističke zajednice regije, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma.

(2) Na turističke zajednice naselja odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i drugih propisa koje se odnose na turističke zajednice općine ili grada.

Turistička zajednica područja

Članak 44.

(1) Turistička zajednica područja se može uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma osnovati za područje više turističkih općina i gradova u kojima nisu osnovane turističke zajednice općina i gradova niti postoji zakonska obveza njihovog osnivanja.

(2) Ako se turistička zajednica područja osniva za područje na kojem već postoji osnovana jedna ili više turističkih zajednica općina i/ili gradova, skupštine već osnovanih turističkih zajednica općina i/ili gradova, dužne su prije traženja suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka donijeti odluku o prestanku turističke zajednice općine i/ili grada s danom upisa turističke zajednice područja u Upisnik turističkih zajednica.

(3) Turistička zajednica područja iz stavka 2. ovoga članka je pravni slijednik turističkih zajednica općina i/ili gradova koje prestaju njenim osnivanjem.

(4) Inicijativu za osnivanje turističke zajednice područja mogu dati poglavarstva turističkih općina i/ili gradova, već osnovane turističke zajednice općina ili gradova i turističke zajednice regija.

(5) Na turističke zajednice područja odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i drugih propisa o turističkoj zajednici općine ili grada.

Turistička zajednica otoka, rivijere i sl.

Članak 45.

(1) Turističke zajednice općina i/ili gradova osnovane na području otoka, rivijere ili slične prostorne cjeline mogu, poštujući načelo racionalnosti uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma, osnovati turističke zajednice otoka, rivijere i sl.

(2) Zahtjevu za suglasnost iz stavka 1. ovoga članka turističke zajednice su dužne priložiti sporazum o financiranju turističke zajednice otoka, rivijere i sl.

(3) Osim odredbi iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona, statut turističke zajednice otoka, rivijere i sl. sadrži i odredbe o:

1. načinu financiranja djelovanja turističke zajednice,
2. mjestu, načinu i nositeljima obavljanja stručnih i administrativnih poslova,
3. drugim pitanjima značajnim za djelovanje turističke zajednice.

(4) Na turističku zajednicu otoka, rivijere i sl. odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o turističkim zajednicama općine ili grada.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka na sastav tijela turističke zajednice otoka, rivijere i sl. odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o turističkoj zajednici regije.

Turističke zajednice nacionalnih parkova i parkova prirode

Članak 46.

(1) Za područje nacionalnog parka i parka prirode može se osnovati turistička zajednica nacionalnog parka ili parka prirode, uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 44., odnosno članka 45. ovoga Zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, jednog člana turističkog vijeća turističke zajednice nacionalnog parka ili parka prirode imenuje Upravno vijeće javne ustanove koja upravlja nacionalnim parkom ili parkom prirode.

IV. TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA

Članak 47.

(1) Turistička zajednica Grada Zagreba osniva se za područje glavnog grada Republike Hrvatske, radi ostvarenja i promicanja turističkih znamenitosti i identiteta glavnog grada, podizanja kvalitete turističke ponude, njegove promocije i obavljanja promotivnih aktivnosti od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu Grada.

(2) Na Turističku zajednicu Grada Zagreba na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga zakona i drugih propisa kojima se uređuje turistička zajednica općine ili grada osim ako tim propisima nije drugačije propisano.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka na sastav Turističkog vijeća Turističke zajednice Grada Zagreba odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o turističkom vijeću turističke zajednice regije.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka na zadaće Turističke zajednice Grada Zagreba odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o zadaćama turističke zajednice općine ili grada i zadaćama turističke zajednice regije.

V. TURISTIČKA ZAJEDNICA REGIJE

Članak 48.

(1) Turistička zajednica regije osniva se za osam turističkih regija, i to:

1. Turistička zajednica Istre, za područje Istarske županije,
2. Turistička zajednica Kvarnera, za područje Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije,
3. Turistička zajednica zadarske regije za područje Zadarske županije,
4. Turistička zajednica šibenske regije za područje Šibensko-kninske županije,
5. Turistička zajednica splitske regije za područje Splitsko-dalmatinske županije,
6. Turistička zajednica dubrovačke regije, za područje Dubrovačko-neretvanske županije,

7. Turistička zajednica središnje Hrvatske za područje Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Karlovačke, Međimurske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske i Sisačko-moslavačke županije,

8. Turistička zajednica slavonsko-baranjske regije, za područje Virovitičko-podravске, Vukovarsko-srijemske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije.

(2) Osnivači turističke zajednice regije su njeni članovi, a pripremne radnje za osnivanje turističke zajednice regije i sazivanje osnivačke skupštine obavlja Hrvatska turistička zajednica u koordinaciji s postojećim turističkim zajednicama koje se preustrojavaju u turističku zajednicu regije.

(3) Sjedište turističke zajednice regije utvrđuje se statutom.

Podružnice turističke zajednice regije

Članak 49.

(1) Turistička zajednica regije, poštujući načelo racionalnosti, može na području regije osnivati podružnice turističke zajednice regije.

(2) Podružnica turističke zajednice regije se osniva odlukom skupštine turističke zajednice regije u skladu sa statutom turističke zajednice regije.

(3) Podružnica turističke zajednice regije se upisuje u Upisnik.

(4) Podružnica turističke zajednice regije nije pravna osoba.

Zadaće turističke zajednice regije

Članak 50.

(1) Zadaće turističke zajednice regije su sljedeće:

1. promocija turističke ponude turističke regije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom,

2. obogaćivanje ukupne turističke ponude turističke regije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a poglavito u selektivnim oblicima turizma (npr. kulturni turizam, zdravstveni turizam i sl.),

3. pružanje stručne i svake druge pomoći turističkim zajednicama s područja turističke regije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj, te poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena,

4. koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadata turističkih zajednica općina i gradova s područja turističke regije,

5. sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškog marketing plana hrvatskog turizma,

6. donošenje strateškog marketing plana za područje turističke regije, sukladno strateškom marketing planu hrvatskog turizma,

7. poticanje, očuvanje, unapređivanje i promicanje svih postojećih turističkih resursa i potencijala, te turističke ponude turističke regije,

8. prikupljanje i tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadata (zbirno izvješće općina i gradova),

9. izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i financijskog plana turističke zajednice regije,

10. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Turističke zajednice regija surađuju s regionalnim turističkim organizacijama iz drugih zemalja i mogu biti članovi međunarodnih turističkih organizacija.

Članovi turističke zajednice regije

Članak 51.

Obvezatni članovi turističke zajednice regije jesu turističke zajednice općina, gradova, naselja i područja, koje su osnovane na području turističke regije.

Skupština turističke zajednice regije

Članak 52.

(1) Skupštinu turističke zajednice regije čine predstavnici članova turističke zajednice.

(2) Broj predstavnika članova u skupštini turističke zajednice regije utvrđuju se statutom, tako da je svaka turistička zajednica zastupljena najmanje s jednim predstavnikom. Veći broj predstavnika pojedinačne turističke zajednice ovisi o turističkom značenju područja za koje je osnovana, a određuje se razmjerno udjelu turističke zajednice u ukupnim prihodima turističke zajednice regije sukladno kriterijima propisanim u statutu turističke zajednice.

Članak 53.

Pored nadležnosti skupštine iz članka 15. ovoga Zakona, skupština turističke zajednice regije iz redova svojih članova bira predstavnike turističke zajednice regije u Sabor Hrvatske turističke zajednice i predstavnike u Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice.

Turističko vijeće turističke zajednice regije

Članak 54.

Turističko vijeće turističke zajednice regije ima predsjednika i osam članova koje bira skupština turističke zajednice regije iz redova svojih članova, vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu (pružatelj u gostiteljskih usluga, putničke agencije i sl.).

VI. HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA

Članak 55.

(1) Hrvatska turistička zajednica je nacionalna turistička organizacija.

(2) Sjedište Hrvatske turističke zajednice je u Zagrebu.

Rad u inozemstvu

Članak 56.

(1) Hrvatska turistička zajednica osniva svoja predstavništva i ispostave u inozemstvu.

(2) Hrvatska turistička zajednica surađuje sa srodnim organizacijama u inozemstvu i može biti članom međunarodnih turističkih organizacija.

Članovi Hrvatske turističke zajednice

Članak 57.

Članovi Hrvatske turističke zajednice jesu turističke zajednice regija i Turistička zajednica Grada Zagreba.

Zadaće Hrvatske turističke zajednice

Članak 58.

Zadaće Hrvatske turističke zajednice su sljedeće:

1. koordinacija rada i izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica,
2. donošenje strateškog marketing plana hrvatskog turizma,
3. turistička promocija u zemlji i inozemstvu, sukladno strateškom marketing planu hrvatskog turizma (poglavito putem nastupa na sajmovima i putem predstavništava),
4. ustrojavanje hrvatskog turističkog informacijskog sustava,
5. osnivanje turističkih predstavništava i ispostava u inozemstvu, organiziranje i nadzor rada u njima,
6. poduzimanje mjera i aktivnosti za razvoj i promicanje turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Republike Hrvatske,
7. poduzimanje mjera i aktivnosti za razvoj i promicanje kongresnog turizma, nautičkog turizma, turizma u hrvatskim nacionalnim parkovima i drugim selektivnim oblicima turizma,
8. usklađivanje interesa, pružanje potpore i koordinacija načina izvršenja svih planskih i programskih zadataka turističkih zajednica svih razina,
9. ustrojavanje i provođenje operativnog istraživanja domaćeg i inozemnog tržišta za potrebe promocije hrvatskog turizma,
10. sudjelovanje u izradi strategije razvoja hrvatskog turizma i drugih razvojnih planova i programa iz područja turizma,
11. obavljanje stručnog nadzora u turističkim zajednicama,
12. vođenje evidencije članstva turističkih zajednica u međunarodnim organizacijama,
13. obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava uspješno djelovanje sustava turističkih zajednica i provedba svih postavljenih planova, programa i zadaća.

Sabor Hrvatske turističke zajednice

Članak 59.

(1) Sabor Hrvatske turističke zajednice čine predsjednik Hrvatske turističke zajednice, predstavnici turističkih zajednica regija, predstavnici Turističke zajednice Grada Zagreba, predstavnici strukovnih udruga, te po jedan predstavnik Hrvatskog auto kluba te nacionalnog zračnog, nacionalnog morskog prijevoznika i nacionalnog željezničkog prijevoznika.

(2) Svaka turistička zajednica regije i Turistička zajednica Grada Zagreba ima po tri predstavnika u Saboru Hrvatske turističke zajednice, te na svakih 5% udjela u turističkim noćenjima još po jednog predstavnika. Udio u turističkim noćenjima utvrđuje se prema turističkim noćenjima u godini koja prethodi izbornom Saboru.

(3) Pet članova Sabora Hrvatske turističke zajednice su predstavnici strukovnih udruga hotelijera, kampova, nautičara, putničkih agencija i ugostitelja-obrtnika, koje imenuju svaka po jednog predstavnika djelatnosti. Ako je u jednoj djelatnosti osnovano više strukovnih udruga, one dogovorno imenuju zajedničkog predstavnika.

(4) Sabor Hrvatske turističke zajednice saziva se najmanje dva puta godišnje.

Članak 60.

Pored nadležnosti skupštine turističke zajednice iz članka 15. ovoga Zakona Sabor Hrvatske turističke zajednice donosi odluku o osnivanju predstavništva i ispostava u inozemstvu, te donosi strateški marketing plan hrvatskog turizma, uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma.

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice

Članak 61.

(1) Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice ima neparan broj članova, a čine ga predsjednik i predstavnici turističkih zajednica regija i Turističke zajednice Grada Zagreba.

(2) Svaka turistička zajednica regije i Turistička zajednica Grada Zagreba imenuje po jednog predstavnika u Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice, te na svakih 15% udjela u turističkim noćenjima, turistička zajednica regije imenuje još po jednog predstavnika.

(3) Ako je, prema stavku 2. ovoga članka broj članova turističkog vijeća paran, Sabor Hrvatske turističke zajednice imenuje još jednog člana Turističkog vijeća.

Članak 62.

(1) Pored nadležnosti turističkog vijeća iz članka 16. ovoga Zakona, Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice:

1. bira direktore i voditelje ispostava u predstavništvima i ispostavama u inozemstvu na temelju javnog natječaja,

2. obavlja i druge poslove koje mu povjeri Sabor Hrvatske turističke zajednice.

(2) Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice saziva se najmanje jednom svaka tri mjeseca i kada to zatraži najmanje jedna trećina članova Turističkog vijeća.

Glavni ured

Članak 63.

(1) Direktor Glavnog ureda odgovoran je za zakonitost rada Hrvatske turističke zajednice i djelovanje sustava turističkih zajednica.

(2) Direktor Glavnog ureda odgovara za svoj rad Saboru Hrvatske turističke zajednice, Turističkom vijeću i predsjedniku Hrvatske turističke zajednice.

(3) Statutom Hrvatske turističke zajednice utvrđuje se koje odluke može donositi direktor Glavnog ureda samostalno, a koje uz suglasnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice.

VII. GOSPODARENJE U TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA

Program rada i financijski plan

Članak 64.

(1) Turistička zajednica je obvezna financijska sredstva koristiti sukladno programu rada i financijskom planu.

(2) Skupština turističke zajednice dužna je do kraja tekuće godine donijeti program rada i financijski plan za sljedeću godinu.

(3) Prijedlog programa rada i prijedlog financijskog plana za sljedeću godinu, turističko vijeće turističke zajednice podnosi skupštini turističke zajednice do 30. studenog tekuće godine.

(4) Program rada i financijski plan za sljedeću godinu, turističke zajednice dužne su dostaviti:

1. turistička zajednica općine ili grada turističkoj zajednici regije,
2. turistička zajednica regije i Turistička zajednica Grada Zagreba, Hrvatskoj turističkoj zajednici,
3. Hrvatska turistička zajednica Ministarstvu turizma.

Članak 65.

(1) Godišnji program rada i godišnji financijski plan turističke zajednice, obvezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje, te posebno planirane zadatke i financijske planove podružnica, odnosno predstavništava i ispostava.

(2) Prijedlog programa rada i financijskog plana iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se dostavlja na razmatranje članovima skupštine turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti donose.

(3) Tijekom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji financijski plan.

(4) Izmjene iz stavka 3. ovoga članka obavljaju se na način i prema postupku kojim se donosi program rada i godišnji financijski plan.

Godišnje financijsko izvješće

Članak 66.

(1) Skupština turističke zajednice dužna je svake godine do kraja travnja tekuće godine donijeti godišnje financijsko izvješće za prethodnu godinu.

(2) Prijedlog godišnjeg financijskog izvješća za prethodnu godinu turističko vijeće podnosi skupštini turističke zajednice i nadzornom odboru do kraja ožujka tekuće godine.

(3) Godišnja financijska izvješća za prethodnu godinu turističke zajednice dužne su u roku od 15 dana od dana njegova donošenja dostaviti:

1. turistička zajednica općine ili grada turističkoj zajednici regije,
2. turistička zajednica regije i Turistička zajednica Grada Zagreba, Hrvatskoj turističkoj zajednici,
3. Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvu turizma i Hrvatskom saboru.

(4) Godišnje financijsko izvješće obvezno sadržava podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu

poslovanja, usporedbu financijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa, procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma.

(5) Prijedlog godišnjeg financijskog izvješća mora se staviti na uvid članovima turističke zajednice osam dana prije razmatranja na skupštini turističke zajednice.

Nabava roba i usluga

Članak 67.

U svom poslovanju turističke zajednice su dužne obavljati nabavu sukladno propisima o javnoj nabavi.

Prihodi

Članak 68.

(1) Prihodi turističke zajednice su:

1. boravišna pristojba, u skladu s posebnim zakonom,
2. članarina u skladu s posebnim zakonom,
3. prihodi od obavljanja gospodarskih djelatnosti iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona,
4. prihodi od obavljanja djelatnosti kojima se ostvaruju zadaće turističke zajednice (organiziranje kulturnih, sportskih i dr. priredbi i sl.).

(2) Osim prihoda iz stavka 1. ovoga članka turistička zajednica može ostvarivati i prihode iz :

- proračuna jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave, te državnog proračuna
- dragovoljnih priloga i darova i sl.

(3) Turistička zajednica se može temeljem posebne odluke turističkog vijeća, financijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i financijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 50% financijskim planom predviđenih prihoda.

(4) Imovinu turističke zajednice čine prihodi iz stavka 1. i 2. ovoga članka, njene nepokretne i pokretne stvari, kao i druga imovinska prava.

Korištenje prihoda

Članak 69.

(1) Prihode iz članka 68. stavka 1. ovoga Zakona turističke zajednice dužne su koristiti:

1. turistička zajednica općine ili grada:
 - za ostvarivanje zadaća turističke zajednice najmanje 80% prihoda
 - za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice najviše 20% prihoda
2. Turistička zajednica regije, Hrvatska turistička zajednica i Turistička zajednica Grada Zagreba:
 - za ostvarivanje zadaća turističke zajednice najmanje 85% prihoda
 - za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice najviše 15% prihoda.

(2) Prihode iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona turistička zajednica ne smije koristiti za davanje kredita i financijskih potpora kojima se sufinancira obavljanje gospodarske djelatnosti pravnih i fizičkih osoba.

VIII. NADZOR

Nadzor Ministarstva turizma

Članak 70.

(1) Ministarstvo turizma obavlja nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Zakona te drugih propisa kojima se uređuju turističke zajednice.

(2) U provedbi nadzora Ministarstvo turizma nadzire osobito:

1. zakonitost sustava, rada i postupanja tijela turističkih zajednica,
2. zakonitost akata turističkih zajednica,
3. izvršavanje zadaća turističkih zajednica,
4. zakonitost rada i postupanja zaposlenika turističkih ureda turističkih zajednica
5. ispunjavanje uvjeta zaposlenika turističkih ureda za rad u turističkom uredu.

Nadzor Hrvatske turističke zajednice

Članak 71.

(1) Hrvatska turistička zajednica putem Glavnog ureda obavlja stručni nadzor nad radom turističkih zajednica.

(2) U provedbi stručnog nadzora Hrvatska turistička zajednica nadzire osobito:

1. rad turističkih zajednica u stručnim poslovima neposredno vezanim za provođenje promocije turizma,
2. djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost izvršavanja zadaća turističkih zajednica,
3. svrhovitost i učinkovitost korištenja financijskih sredstava,
4. svrhovitost unutarnjeg ustrojstva i osposobljenost zaposlenika za obavljanje poslova.

(3) Hrvatska turistička zajednica je dužna dostavljati Ministarstvu turizma izvješća o obavljenim nadzorima.

Provedba nadzora

Članak 72.

(1) U provedbi nadzora Ministarstvo turizma i Hrvatska turistička zajednica mogu zahtijevati izvješća, podatke, materijale i druge obavijesti od turističke zajednice.

(2) Turističke zajednice dužne su omogućiti Ministarstvu turizma i Hrvatskoj turističkoj zajednici provedbu nadzora, te im dostaviti ili pripremiti točna i potpuna izvješća, podatke i druge materijale i obavijesti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 73.

Ako u provedbi nadzora Ministarstvo turizma ili Hrvatska turistička zajednica utvrdi da postoje nezakonitosti ili nepravilnosti, poduzet će mjere u svrhu otklanjanja uočenih nezakonitosti ili nepravilnosti, a osobito:

1. naložiti mjere koje se moraju poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti ili nepravilnosti i odrediti za to primjeren rok,
2. naložiti pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti zaposlenika turističkog ureda turističke zajednice,
3. poduzeti i druge propisane mjere.

Članak 74.

(1) Ako u provedbi nadzora utvrdi da nadzirana turistička zajednica djeluje suprotno odredbama ovoga Zakona, Ministarstvo turizma može u nadziranoj turističkoj zajednici naložiti pokretanje postupka razrješenja direktora turističkog ureda, predsjednika i članova tijela nadzirane turističke zajednice.

(2) Do okončanja postupka razrješenja iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo je dužno u roku od osam dana od dana pokretanja postupka razrješenja suspendirati osobu protiv koje je postupak pokrenut.

(3) Ako se nadzorom iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da se u nadziranoj turističkoj zajednici sredstva ne koriste svrhovito, sukladno programu rada i financijskom planu ili ako se ne ostvaruje program rada i financijski plan, Ministarstvo turizma može rješenjem privremeno zabraniti korištenje sredstava nadziranoj turističkoj zajednici dok ne prestanu razlozi zbog kojih je doneseno.

(4) Za vrijeme trajanja mjere iz stavka 2. ovoga članka osoba koju rješenjem imenuje Ministarstvo turizma izvršavat će neophodne isplate tekućih izdataka.

IX. POVJERENIK MINISTARSTVA TURIZMA

Članak 75.

(1) Ministarstvo turizma može donijeti rješenje o raspuštanju skupštine turističke zajednice čije je osnivanje obvezno:

1. ako donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
2. ako ne izabere predsjednika turističke zajednice ili članove turističkog vijeća i nadzornog odbora u roku od 60 dana od dana konstituiranja, isteka njihovog mandata ili njihova razrješenja, odnosno od dana podnošenja ostavke,
3. ako ne donese godišnji program rada i financijski plan u zakonom utvrđenom roku,
4. ako turistička zajednica ne ispunjava zadaće zbog kojih je osnovana.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave rješenja turističkoj zajednici.

Članak 76.

(1) Ministarstvo turizma će rješenjem imenovati povjerenika Ministarstva turizma u turističkoj zajednici čije je osnivanje obvezno:

1. kada se raspusti skupština turističke zajednice,
2. kada se u turističkoj zajednici ne održe izbori za novu skupštinu, sukladno zakonu i statutu,
3. kada se ni u roku od 60 dana od dana provedenih izbora ne konstituira skupština turističke zajednice.

(2) Povjerenika iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu turizma predlaže turističko vijeće turističke zajednice regije odnosno Hrvatske turističke zajednice.

(3) Povjerenik je dužan osigurati djelovanje turističke zajednice i izvršavanje Zakonom utvrđenih zadaća turističke zajednice do ustrojavanja novih tijela turističke zajednice, te osigurati otklanjanje razloga zbog kojih je došlo do raspuštanja skupštine.

(4) Danom dostave rješenja o imenovanju povjerenika turističkoj zajednici, prestaju s radom sva tijela turističke zajednice, a njihove ovlasti preuzima povjerenik.

(5) Povjerenik može donositi ili mijenjati akte turističke zajednice samo ako je to potrebno radi provedbe zakona ili drugog propisa, ili usklađivanja sa zakonom ili drugim propisima.

(6) Povjerenik ne može donositi ili mijenjati program rada ili financijski plan i ne može raspolagati imovinom turističke zajednice osim radi izvršenja isplate tekućih izdataka, te radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova.

(7) Danom konstituiranja skupštine prestaju ovlasti povjerenika.

(8) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave rješenja turističkoj zajednici.

X. PRESTANAK POSTOJANJA TURISTIČKE ZAJEDNICE

Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice

Članak 77.

(1) Prestati postojati mogu samo turističke zajednice iz članka 5. ovoga Zakona čije je osnivanje fakultativno.

(2) Turističke zajednice iz stavka 1. ovoga članka prestaju postojati na temelju:

1. odluke Skupštine turističke zajednice o prestanku turističke zajednice,
2. rješenja Ministarstva turizma o zabrani djelovanja turističke zajednice.

(3) Rješenje o zabrani djelovanja turističke zajednice Ministarstvo turizma može donijeti iz razloga propisanih u članku 75. stavku 1. i članku 76. stavku 1. točka 2. i 3. ovoga Zakona.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave rješenja turističkoj zajednici.

Okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka (fakultativne) turističke zajednice

Članak 78.

(1) Turistička zajednica regije čiji je član turistička zajednica koja prestaje dužna je okončati poslove turističke zajednice koji su u tijeku, naplatiti potraživanja i podmiriti vjerovnike.

(2) Imovinu preostalu nakon namirenja vjerovnika u slučaju prestanka turističke zajednice stječe turistička zajednica regije iz stavka 1. ovoga članka.

Brisanje iz Upisnika

Članak 79.

(1) Na temelju odluke skupštine odnosno pravomoćnog rješenja o zabrani djelovanja turističke zajednice Ministarstvo turizma brisat će turističku zajednicu iz Upisnika.

(2) Brisanjem iz Upisnika turistička zajednica prestaje postojati.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 80.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj turistička zajednica ako:

1. u provođenju promotivnih aktivnosti u inozemstvu ne koristi znak hrvatskog turizma (članak 2. stavak 2.),
2. započne obavljati djelatnost prije no što je upisana u Upisnik (članak 7. stavak 1. Zakona),
3. ne prijavi upis turističke zajednice, upis podružnice, ili promjenu upisanih podataka (članak 7. stavak 2. i 3. i članak 39. stavak 3., članak 49. stavak 3.),
4. ima ulog u temeljnom kapitalu trgovačkog društva (članak 10. stavak 5.),
5. ne objavi Statut ili njegove izmjene i dopune u službenom glasilu (članak 12. stavak 5.),
6. zaposleni u turističkom uredu ne ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 21. stavka 5. ovoga Zakona.
7. ne ostvaruje Zakonom utvrđene obvezne zadaće (članak 35., 50. i 58.),
8. ne osnuje turističko društvo u naselju koje je razvrstano u turistički A razred, a u kojem nije osnovana turistička zajednica mjesta (članak 39. stavak 2.),
9. ne koristi financijska sredstva sukladno programu rada i financijskom planu (članak 64. stavak 1.),
10. ne donese program rada i financijski plan sukladno odredbama članka 64. i 65. ovoga Zakona,
11. ne donese godišnje financijsko izvješće sukladno odredbama članka 66. ovoga Zakona,
12. ne koristi financijska sredstva sukladno odredbama članka 69. ovoga Zakona,
13. ne omogući Ministarstvu turizma i Hrvatskoj turističkoj zajednici provedbu nadzora, ili im ne dostavi ili ne pripremi točna i potpuna izvješća, podatke i druge materijale i obavijesti iz članka 72. stavka 1. Zakona (članak 72. stavak 2.),
14. ako u za to određenom roku ne otkloni nepravilnosti i nezakonitosti utvrđene nadzorom (članak 73. točka 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.500,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u turističkoj zajednici.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 81.

(1) Propise iz članka 7. stavka 5., članka 21. stavka 5., članka 23. stavka 4. i članka 30. stavka 2. donijet će ministar turizma u roku tri mjeseca, od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi propisi:

1. Pravilnik o obrascima i načinu vođenja Upisnika turističkih zajednica («Narodne novine», broj 45/94.),

2. Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu turističke zajednice općine grada, županije i glavnom uredu Hrvatske turističke zajednice («Narodne novine», broj 134/98., 23/99., 138/99. i 98/00.),

3. Pravilnik o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede («Narodne novine», broj 75/94., 69/97., 60/98. i 78/99.).

Članak 82.

(1) Pripremne radnje za osnivanje turističke zajednice regije i sazivanje osnivačke skupštine, obaviti će Hrvatska turistička zajednica u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Postojeće turističke zajednice županija dužne su zaključiti poslovanje i prestati s radom danom upisa u Upisnik turističke zajednice regije.

(3) Sredstva, prava i obveze turističkih zajednica iz stavka 2. ovoga članka preuzimaju turističke zajednice regija, na čijem se području nalaze županije za koje se osnivaju turističke zajednice regija.

(4) Radnike turističkih zajednica iz stavka 2. ovoga članka preuzimaju turističke zajednice regije na čijem se području nalaze županije za koje se osnivaju turističke zajednice regija s danom upisa u Upisnik turističke zajednice regija, te ih raspoređuju sukladno svojim aktima o stručnoj službi u roku 30 dana od dana upisa turističke zajednice regije u Upisnik.

(5) Na radnike turističkih zajednica iz stavka 1. ovoga članka, koji ne budu raspoređeni sukladno stavku 4. ovoga članka primjenjuju se odredbe općih propisa o radu.

Članak 83.

(1) Postojeće turističke zajednice mjesta koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 43. ovoga Zakona dužne su zaključiti poslovanje i prestati s radom u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Sredstva, prava i obveze turističkih zajednica iz stavka 1. ovoga članka preuzimaju turističke zajednice općina i gradova na čijem se području nalaze naselja u kojima su osnovane turističke zajednice mjesta.

(3) Radnike turističkih zajednica iz stavka 1. ovoga članka preuzimaju i raspoređuju turističke zajednice na čijem se području nalaze naselja u kojima su osnovane turističke zajednice mjesta, sukladno svojim aktima o stručnoj službi.

(4) Na radnike turističkih zajednica iz stavka 1. ovoga članka, koji ne budu raspoređeni sukladno stavku 3. ovoga članka primjenjuju se odredbe općih propisa o radu.

Članak 84.

(1) Postojeće turističke zajednice općina i gradova i turističke zajednice mjesta koje ispunjavaju uvjete iz članka 43. ovoga Zakona dužne su uskladiti svoje akte i ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od 7 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Turističke zajednice iz stavka 1. ovoga članka koje ne usklade svoje akte i ustrojstvo u roku iz stavka 1. ovoga članka prestaju postojati po sili zakona danom isteka roka.

(3) Sredstva, prava i obveze turističkih zajednica općina i gradova iz stavka 2. ovoga članka preuzimaju turističke zajednice regija na čijem se području nalaze, a sredstva, prava i obveze turističkih zajednica mjesta iz stavka 2. ovoga članka preuzimaju turističke zajednice općina i gradova na čijem se području nalaze naselja u kojima su osnovane turističke zajednice mjesta.

(4) Ministarstvo turizma rješenjem utvrđuje prestanak turističke zajednice iz stavka 2. ovoga članka i briše turističku zajednicu iz Upisnika turističkih zajednica.

Članak 85.

Hrvatska turistička zajednica je dužna uskladiti svoje akte i ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 86.

Zahtjevi za upis u Upisnik podneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona riješit će se prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma ("Narodne novine", broj 30/94.).

Članak 87.

(1) Zatečeni radnici iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, dužni su položiti stručni ispit u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Pravilnika iz članka 23. stavka 4 ovoga Zakona.

(2) Radniku iz stavka 1. ovoga članka koji ne položi stručni ispit u roku iz stavka 1. ovoga članka prestaje radni odnos po isteku posljednjeg dana roka za polaganje stručnog ispita.

Članak 88.

Do dana upisa u Upisnik turističke zajednice ili upisa promjene podataka koji se upisuju u Upisnik sukladno odredbama članka 82. - 85. ovoga Zakona, odnosno do dana isteka roka za taj upis, na postojeće turističke zajednice primjenjivat će se odredbe Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma («Narodne novine», broj 30/94.).

Članak 89.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma («Narodne novine», broj 30/94.).

Članak 90.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz poglavlje I TEMELJNE ODREDBE (Članci 1. - 23.)

Odredbama ovog poglavlja utvrđeno je što se uređuje Zakonom, određena je svrha osnivanja turističkih zajednica, oblici turističkih zajednica, pravni status i registracija turističkih zajednica, članstvo u turističkim zajednicama, ciljevi turističkih zajednica, način njihovog djelovanja, sadržaj statuta, obvezatna tijela u turističkim zajednicama i njihov djelokrug, te stručna služba turističkih zajednica.

Prema članku 2. svrha osnivanja sustava turističkih zajednica je dvojaka: s jedne strane turističke zajednice se osnivaju radi promicanja i unapređenja turizma Republike Hrvatske kao strateška grana hrvatskog gospodarstva, dakle sustav se ustrojava sa svrhom jačanja i promicanja općeg interesa. S druge strane unutar sustava turističkih zajednica svoje gospodarske interese trebaju i mogu jačati i promovirati pravne i fizičke osobe koje pružaju ugostiteljske ili druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom, dakle svrha osnivanja sustava je i omogućiti ostvarivanje individualnih (privatnih) interesa gospodarskih subjekata. U promociji u inozemstvu, turističke zajednice koriste znak hrvatskog turizma koji se utvrđuje statutom Hrvatske turističke zajednice.

Sustav turističkih zajednica čine sve osnovane turističke zajednice.

U člancima 4.-5. utvrđuju se područja za koja se osnivaju turističke zajednice, s time da se u članku 4. propisuju područja za koja se turističke zajednice obvezno osnivaju, a u članku 5. područja za koja se turističke zajednice mogu osnovati.

Područja za koja se osnivaju turističke zajednice ne slijede u potpunosti administrativno-političku podjelu Republike Hrvatske, već uvode funkcionalnu podjelu područja za koje se osnivaju turističke zajednice, na način da se pojedini oblici turističkih zajednica osnivaju na područjima koja imaju specifičnu i cjelovitu turističku ponudu koja je prepoznatljiva na turističkom tržištu.

Obveza osnivanja turističke zajednice postoji za područja čije je značenje za razvoj turizma Republike Hrvatske i funkcioniranje sustava turističkih zajednica takvo da iziskuje osnivanje turističke zajednice.

Na ostalim područjima, za koja je osnivanje turističke zajednice opravdano, ali ne i nužno u navedenom smislu, postoji mogućnost osnivanja turističke zajednice, sukladno odredbama Zakona.

Sukladno navedenom u članku 4. se propisuje obvezno osnivanje turističke zajednice kako slijedi:

- turističke zajednice općina i gradova u turističkim općinama i gradovima u kojima je najmanje jedno naselje razvrstano u A ili B turistički razred,
- umjesto dosadašnjih turističkih zajednica županija (20) osnivaju se turističke zajednice regija (8),

- u Gradu Zagrebu osniva se Turistička zajednica Grada Zagreba,
- na nacionalnoj razini osniva se Hrvatska turistička zajednica (članak 4.).

U članku 5. se propisuje da se, pod Zakonom propisanim uvjetima mogu osnovati: turističke zajednice općine ili grada u općini ili gradu u kojima niti jedno naselje nije razvrstano u A ili B turistički razred, te, uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma koja se daje sukladno kriterijima propisanim u stavku 2. toga članka, turističke zajednice naselja, područja, otoka, rivijere i sl., te nacionalnog parka ili parka prirode.

Člancima 6. i 7. propisani su pravni status i registracija turističkih zajednica.

Turistička zajednica je pravna osoba. Svojestvo pravne osobe turistička zajednica stječe upisom u Upisnik turističkih zajednica koji vodi Ministarstvo turizma, a gubi brisanjem iz Upisnika.

Turističke zajednice imaju obvezatne članove, te mogu imati i počasne članove, a lokalne turističke zajednice mogu imati i dragovoljne članove. U tijela turističke zajednice mogu birati i biti birani samo obvezatni i dragovoljni članovi (članak 8.).

Ciljevi turističkih zajednica, utvrđeni u članku 9. su: poticanje i iniciranje razvoja i unapređivanje turističkog proizvoda područja za koje su osnovane, promocija tog turističkog proizvoda i razvijanje svijesti o važnosti i učincima turizma, te važnosti očuvanja i unapređenja turističkog proizvoda, a osobito zaštite okoliša za turizam.

Prema odredbi članka 10. djelovanje turističkih zajednica se i nadalje temelji na načelu opće korisnosti. Turističkim zajednicama se zabranjuje obavljanje gospodarske djelatnosti, te one ne smiju imati ulog u temeljnom kapitalu trgovačkih društava. Iznimno, turističkim zajednicama omogućava se da, u cilju pružanja čim kvalitetnije usluge i informacije turistima, prodaju suvenire, turističke karte, vodiče i sl. (osim vlastitog promotivnog materijala), obavljaju mjenjačke poslove ako u turističkom mjestu nema mjenjačnice i objavljuju komercijalne oglase na svojim tiskanim promotivnim materijalima.

U članku 12. utvrđen je sadržaj statuta turističke zajednice. Propisano je da turistička zajednica donosi statut uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma, te da se statuti lokalnih turističkih zajednica objavljuju u službenim glasilima odgovarajuće jedinice lokalne samouprave, a statuti regionalnih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice u "Narodnim novinama". Također se propisuju: obveza donošenja statuta, odnosno njegovih izmjena i dopuna u roku od jednog mjeseca od dana suglasnosti Ministarstva turizma, te obveza dostavljanja službenih glasila jedinica lokalne samouprave u kojima su statuti objavljeni Ministarstvu turizma.

Člancima 13. - 19. propisuju su tijela turističkih zajednica i njihov djelokrug. Tijela turističke zajednice su i nadalje: skupština, turističko vijeće, nadzorni odbor i predsjednik turističke zajednice, a Statutom se može predvidjeti osnivanje i drugih tijela.

U odredbama članaka 14. -17., kojima se uređuju skupština i turističko vijeće, nema većih promjena u odnosu na dosadašnje odredbe.

Skupština (članak 14. i 15.) je najviše tijelo upravljanja koje čine članovi i predstavnici članova turističke zajednice, a pravo članova na upravljanje turističkom zajednicom (koje se do sada utvrđivalo prema visini udjela članova u prihodima turističke zajednice i njihovom značaju

za ukupni razvoj turizma) sada se utvrđuje kod svakog oblika turističke zajednice u kasnijim odredbama.

Djelokrug skupštine je isti: ona donosi statut, poslovnik o svom radu, odlučuje o izboru i razrješenju članova turističkog vijeća i nadzornog odbora, donosi godišnji program rada turističke zajednice i podružnica, te financijski plan i godišnje financijsko izvješće turističke zajednice i podružnica, donosi odluku o osnivanju i ustroju turističkog ureda, prihvaća izvješća turističkog vijeća i nadzornog odbora, te donosi odluke i rješava druga pitanja kada je to predviđeno propisima i statutom.

Turističko vijeće (članak 16. i 17.) je izvršno tijelo skupštine turističke zajednice, te je odgovorno skupštini turističke zajednice. Propisan je način odlučivanja turističkog vijeća - većinom glasova prisutnih članova, s time da sjednici mora prisustvovati više od polovice članova vijeća. Djelokrug turističkog vijeća je: provođenje odluka i zaključaka skupštine turističke zajednice, predlaganje godišnjeg programa rada, financijskog plana i godišnjeg financijskog izvješća, podnošenje izvješća o svom radu, upravljanje imovinom turističke zajednice, donošenje općih akata za stručnu službu, imenovanje i razrješenje direktora turističkog ureda i voditelja podružnica, davanje ovlaštenja za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora, utvrđivanje granice ovlasti za zastupanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice, davanje ovlaštenja za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora, donošenje poslovnika o svom radu i dr.

Predsjednika turističke zajednice bira skupština, osim u Hrvatskoj turističkoj zajednici gdje funkciju predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar turizma (članak 18.). Ovo zato jer se znatan dio prihoda Hrvatske turističke zajednice osigurava iz državnog proračuna, ali i zato što je to nacionalna turistička organizacija, pa je, po prirodi stvari, država naročito zainteresirana za trošenje sredstava Hrvatske turističke zajednice i za djelovanje i aktivnosti Hrvatske turističke zajednice. Predsjednik turističke zajednice je ujedno i predsjednik skupštine i predsjednik turističkog vijeća turističke zajednice.

Nadzorni odbor (članak 19. i 20.) ima najmanje tri člana od kojih je najmanje jedan predstavnik turističke zajednice više razine, a ostale članove bira skupština turističke zajednice. Statutom se može odrediti i veći broj članova. Nadzorni odbor Hrvatske turističke zajednice ima tri člana, od kojih jednog člana delegira Odbor za turizam Hrvatskog sabora. Članom nadzornog odbora ne može biti član turističkog vijeća iste turističke zajednice. Djelokrug nadzornog odbora ostaje isti, tj. nadzorni odbor nadzire: vođenje poslova turističke zajednice, materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice i podružnica, te izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana turističke zajednice. Glede otklanjanja eventualnih nepravilnosti utvrđenih nadzorom, nadzorni odbor nema nikakvih ovlaštenja, već je dužan pisano izvješće o obavljenom nadzoru dostaviti turističkom vijeću i skupštini svoje turističke zajednice, te turističkoj zajednici više razine (lokalne turističke zajednice - turističkim zajednicama regije, turističke zajednice regije - Hrvatskoj turističkoj zajednici) odnosno Hrvatska turistička zajednica - Ministarstvu turizma. Nadzorni odbori nadzor provode najmanje dva puta godišnje. Također se propisuje obvezatan sadržaj izvješća nadzornog odbora, kako bi se osiguralo da nadzorni odbor obavlja sve poslove iz svog djelokruga, te da nadzorom budu obuhvaćeni svi faktori važni za učinkovito djelovanje turističkih zajednica.

Članci 21.-23. sadrže odredbe o turističkom uredu turističke zajednice. Turistički ured turističke zajednice osniva skupština turističke zajednice. Turistički ured obavlja stručne i

administrativne poslove turističke zajednice. Na radne odnose zaposlenih u turističkom uredu primjenjuju se opći propisi o radu, osim ako Zakonom nije drugačije propisano.

Radi učinkovitijeg korištenja sredstava, te radi ujednačavanja primanja u sustavu turističkih zajednica u članku 21. predlažu se odredbe temeljem kojih Sabor Hrvatske turističke zajednice propisuje gornju granicu visine plaće i drugih primanja zaposlenih u turističkom uredu, naknada članovima tijela turističke zajednice, a može propisati i druge uvjete za poslovanje turističkog ureda (članak 21.).

Ministar turizma kao i do sada propisuje posebne uvjete koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu. Svrha ove odredbe je osigurati da zaposleni u turističkom uredu imaju potrebna stručna i posebna znanja nužna za efikasno obavljanje stručnih poslova u turističkoj zajednici (članak 21.). S obzirom da se u praksi pokazalo da stručna sprema, godine rada i sl., koje je bilo moguće propisati kao posebne uvjete, često nisu bili dostatni za izvršavanje stručnih poslova u turističkoj zajednici koji iziskuju specifična stručna znanja, u cilju podizanja (sada nedostatne) stručnosti zaposlenih u turističkim uredima, predlaže se obveza polaganja stručnog ispita za direktore turističkih ureda i zaposlenike na stručnim poslovima. Ispitni program, sastav ispitne komisije i dr. propisat će ministar turizma (članak 23.).

Turistički ured ima direktora koji organizira i rukovodi radom i poslovanjem ureda, zastupa turističku zajednicu sukladno odluci turističkog vijeća, provodi odluke turističkog vijeća turističke zajednice, te je u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran za poslovanje i zakonitost rada turističke zajednice. Za svoj rad odgovara skupštini, turističkom vijeću i predsjedniku turističke zajednice. Direktor turističkog ureda ne može biti predsjednik ni član skupštine, turističkog vijeća niti nadzornog odbora (članak 22.), jer su te funkcije inkompatibilne s funkcijom direktora.

Uz poglavlje II TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE ILI GRADA (Članci 24. - 42.)

Odredbe ovog poglavlja odnose se na sve turističke zajednice općina i gradova bez obzira da li je njihovo osnivanje obvezno ili fakultativno. (Ovaj oblik turističke zajednice, obvezno se osniva u turističkoj općini ili gradu na području kojih je najmanje jedno naselje razvrstano u A ili B razred, dok se u ostalim općinama i gradovima turistička zajednica općine ili grada osniva fakultativno (članak 4. i 5.).

Osnivači turističke zajednice, su, kao i do sada, njeni članovi (na osnivačkoj skupštini donose statut kojim se, u okviru zakonom utvrđenih granica, uređuju osnove djelovanja turističke zajednice, prava i obveze članova, stjecanje i raspolaganje imovinom i dr. važna pitanja). Kako do određenog stupnja razvoja turizma brigu o razvoju turizma u općini ili gradu vodi samo lokalna samouprava, logično je da lokalna samouprava obavi pripreme radnje za osnivanje turističke zajednice općine ili grada i sazove osnivačku skupštinu. U okviru obavljanja pripremnih radnji lokalna samouprava u biti prenosi na turističku zajednicu velik dio poslova vezanih uz razvoj turizma koje je do tada sama obavljala.

No, neki poslovi vezani uz razvoj turizma ne mogu se u cijelosti prenijeti na turističku zajednicu, jer njihovo obavljanje istovremeno doprinosi boljitku stanovnika i općem gospodarskom razvoju (što su poslovi koje u okviru svog samoupravnog djelokruga obavlja lokalna samouprava, sukladno propisima o lokalnoj samoupravi). Sukladno navedenom, u članku

25. propisuju se određene obveze lokalne samouprave koje doprinose razvoju turizma, a koje logično proizlaze iz statusa turističke općine ili grada.

Tako prema stavku 1. lokalna samouprava u okviru svog samoupravnog djelokruga, mora posvetiti posebnu pažnju razvoju turizma, jer on doprinosi boljitku stanovnika i općem gospodarskom razvoju, dok je u stavku 2. propisano što lokalna samouprava i turistička zajednica moraju raditi zajedno (suradivati) kako bi se turizam na tom području i dalje uspješno razvijao.

U članku 27. propisano je sjedište turističke zajednice. Sukladno propisanoj suradnji turističke zajednice i lokalne samouprave, a kako bi se ti poslovi čim lakše mogli obavljati, sjedište turističke zajednice je prvenstveno u naselju sjedišta općine ili grada. No, s obzirom da ima općina i gradova u kojima su druga naselja turistički razvijenija (a time i razvrstana u viši turistički razred) od naselja u kojima je sjedište općine ili grada, propisuje se da je u takvim slučajevima sjedište turističke zajednice u naselju razvrstanom u najviši turistički razred.

U člancima 28.-30. propisani su kvalitativni i kvantitativni kriteriji za razvrstavanje naselja u turističke razrede. Ministar turizma donosi Pravilnik o proglašenju turističkih općina i gradova i razvrstavanju u turističke razrede, sukladno navedenim kriterijima. Ove odredbe do sada su bile propisane u Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama, a sada su, radi sustavnijeg uređivanja materije vezane uz turističke zajednice prenijete u Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Kvantitativnim pokazateljima sada su pridodani i kvalitativni pokazatelji, koji su u biti korektivni. Naime, iako su kvantitativni pokazatelji (broj noćenja, noćenja po stanovniku i sl.) najegzaktniji, pokazalo se da se prema njima pojedina naselja čiji su osnovni smještajni kapaciteti niske kategorije, naselja koja nemaju odgovarajuću turističku infra i supra strukturu, ili nemaju odgovarajuću kvalitetu ponude (trgovine, banke, kulturne i zabavne sadržaje), ili «vikend naselja», prema kvantitativnim pokazateljima razvrstavaju u najviše turističke razrede iako kvalitetom turističkog proizvoda to ne zaslužuju.

Obvezatni članovi turističke zajednice općine ili grada (članci 31. i 32.) su, kao i do sada, sve pravne i fizičke osobe koje na području općine ili grada imaju svoje sjedište ili poslovnu jedinicu, a koje ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljaju s turizmom neposredno povezanu djelatnost. Koje su to djelatnosti propisuje se posebnim zakonom. Obvezatno članstvo počinje danom osnivanja turističke zajednice ili danom početka djelatnosti koja je temelj obvezatnog članstva, a prestaje prestankom tih uvjeta. Obvezatni članovi, odnosno njihovi predstavnici mogu birati i biti birani u tijela turističke zajednice.

Dragovoljni članovi turističke zajednice općine ili grada (članak 33. i 34.) mogu biti sve pravne i fizičke osobe koje nisu obvezatni članovi turističke zajednice, za koje je skupština turističke zajednice, temeljem njihova zahtjeva, donijela odluku o dragovoljnom članstvu. Dragovoljni članovi također mogu birati i biti birani u tijela turističke zajednice.

Prema članku 34. visina članarine obvezatnih članova propisuje se posebnim zakonom, a visinu članarine dragovoljnih članova utvrđuje skupština turističke zajednice.

U članku 35. su propisane zadaće turističke zajednice općine ili grada. Propisane zadaće trebaju osigurati da se djelovanje lokalnih turističkih zajednica i njihova financijska sredstva usmjere prvenstveno na poboljšanje uvjeta boravka turista u turističkom mjestu, što, kao jedan od glavnih zajedničkih ciljeva sustava turističkih zajednica, najkvalitetnije i najefikasnije mogu ostvarivati upravo lokalne turističke zajednice.

U točki 9. je kao posebna zadaća turističke zajednice općine/grada propisana provjera i prikupljanje podataka o prijavi i odjavi boravka turista tijekom glavne turističke sezone u cilju suradnje s gospodarskim inspektorima Državnog inspektorata u nadzoru nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom turista. Temeljem ovih podataka gospodarski inspektori će ciljano, brže i efikasnije moći obavljati inspekcijski nadzor.

Samo iznimno turistička zajednica općine ili grada može obavljati promociju u inozemstvu i biti član međunarodnih turističkih organizacija. Ovime će se smanjiti rashodi turističkih zajednica i izbjeći dupliciranje poslova i troškova lokalnih i regionalnih turističkih zajednica.

Glede sastava skupštine lokalne turističke zajednice (članak 36.) uvodi se ograničenje prema kojemu jedan član ne može imati više od 40% predstavnika u skupštini. Također, do 20% predstavnika u skupštini mogu, nezavisno od visine udjela u prihodima turističke zajednice, te ako je to utvrđeno statutom turističke zajednice, imati članovi za koje skupština utvrdi da imaju posebno značenje za razvoj turizma. Ova ograničenja predlažu se kako bi se onemogućilo da pojedini subjekti imaju prevlast u odlučivanju, a time i u upravljanju turističkom zajednicom (naročito financijskim sredstvima), što onemogućava utjecaj ostalih članova turističke zajednice. Naime, nerijetko je član koji je imao preko 40% predstavnika u skupštini, nadglasavanjem ostalih članova usmjeravao korištenje sredstava turističke zajednice za ostvarivanje vlastitih gospodarskih interesa, umjesto da su se sredstva koristila za promicanje i unapređivanje turizma. Isto tako je u nekim mjestima prevlast u odlučivanju stekla lokalna samouprava putem dragovoljnih članova koje sama financira (DVD, KUD, narodna sveučilišta i sl.).

Skupština će osim poslova iz članka 15. birati predstavnike u skupštinu turističke zajednice regije iz redova svojih članova, donositi odluke o osnivanju i ustroju podružnica, te obavljati i druge poslove utvrđene zakonom ili statutom (članak 37.).

Prema predloženom članku 38., mijenja se broj članova i sastav turističkog vijeća, te će ono umjesto dosadašnjih predsjednika i osam članova, imati predsjednika i šest članova od kojih će pet birati skupština vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu, a jednog će delegirati poglavarstvo općine ili grada.

Turistička zajednica općine ili grada, će i nadalje moći, poštujući načelo racionalnosti, osnivati turistička društva (članak 39. - 42.) kao svoje podružnice koje nisu pravne osobe, a koje mogu djelovati tijekom cijele godine ili sezonski. Propisuje se obveza osnivanja turističkog društva u naselju koje je razvrstano u turistički razred A, a u kojem nije osnovana turistička zajednica mjesta. Novina je da se za djelovanje turističkog društva koristi najmanje 50% sredstava boravišne pristojbe i članarine prikupljenih na području za koje je društvo osnovano, umanjениh za iznose koji se doznaju ostalim korisnicima.

Ovim odredbama se, s jedne strane osigurava ravnomjerna raspodjela zakonom osiguranih sredstava i za aktivnosti kojima se unapređuje turizam na cijelom području općine ili grada i za aktivnosti usmjerene na razvoj turizma na području na kojem su sredstva prikupljena. S druge strane se onemogućava da se turistička društva osnivaju samo za obavljanje poslova turističkog ureda, a time i «prebacivanje» zakonom ograničenih sredstava za rad stručnih službi.

Uz poglavlje III TURISTIČKA ZAJEDNICA NASELJA, PODRUČJA, RIVIJERE I SL., TE NACIOANALNOG PARKA I PARKA PRIRODE (članci 43.-46.)

Osnivanje turističkih zajednica uređenih u ovom poglavlju nije obvezno, jer njihovo postojanje, iako opravdano, nije nužno za ostvarivanje ciljeva sustava turističkih zajednica, pa je ostavljeno na dispoziciju lokalnim vlastima i osnivačima, s time da se mogu osnovati samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma koja se daje sukladno kriterijima propisanim u članku 5. stavku 2. Zakona.

Osnivanje turističke zajednice naselja, koja se osniva za područje jednog naselja kao iznimka u sustavu u kojem su općina i grad najmanje područje za koje se osniva turistička zajednica, pokazala se opravdanom za naselja s izrazito razvijenim turizmom (naselja razvrstana u A ili B turistički razred). Zbog toga se u tim naseljima može osnovati turistička zajednica naselja, a ako se ona ne osnuje mora se osnovati turističko društvo (vidjeti članak 39.-42.) (članak 43.).

Turističke zajednice područja bi se zbog racionalnijeg poslovanja i učinkovitijeg korištenja financijskih sredstava mogle osnivati za područja više općina i gradova za koja ne postoji obveza osnivanja turističke zajednice općine i/ili grada (tj. na kojima niti jedno naselje nije razvrstano u A ili B turistički razred), a koja predstavljaju specifičnu cjelinu. Ove turističke zajednice ne mogu u svom sastavu imati turističku zajednicu općine ili grada, a na njih se odgovarajuće primjenjuju odredbe Zakona o turističkim zajednicama općine ili grada (članak 44.).

Turističke zajednice općina i/ili gradova s područja specifične prostorne cjeline mogu uz suglasnost Ministarstva turizma osnovati turističku zajednicu otoka, rivijere i sl. Na ove turističke zajednice se odgovarajuće primjenjuju odredbe o turističkoj zajednici općine ili grada, a sastav tijela je kao u turističkoj zajednici regije. Financiranje ovih turističkih zajednica mora se utvrditi sporazumom o financiranju koji je potrebno priložiti zahtjevu za suglasnost za osnivanje, a odredbe tog sporazuma se unose u statut. Također se statutom treba utvrditi mjesto, način i nositelje obavljanja stručnih poslova (članak 45.).

Zbog specifičnosti prostora, a time i turističke ponude, mogu se, uz odgovarajuću primjenu odredbi članka 44. ili 45. Zakona, osnovati turističke zajednice nacionalnih parkova i parkova prirode. U tom slučaju, upravno vijeće javne ustanove koja upravlja nacionalnim parkom ili parkom prirode imenuje jednog člana turističkog vijeća.

Uz poglavlje IV TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA (članak 47.)

Na području Grada Zagreba osniva se turistička zajednica koja ima poseban status, a na koju se odgovarajuće primjenjuju odredbe o turističkoj zajednici općine ili grada, uz iznimke koje se posebno propisuju.

Uz poglavlje V TURISTIČKA ZAJEDNICA REGIJE (članci 48. - 54.)

Najznačajnija novina predloženog Zakona je osnivanje osam turističkih zajednica regija (Istre, Kvarnera, te zadarske, šibenske, splitske, dubrovačke, središnje Hrvatske i slavonsko-

baranjske regije) (članak 48.), umjesto dosadašnjih 20 turističkih zajednica županija, čime se s dosadašnje administrativno-političke podjele područja djelovanja turističkih zajednica prelazi na funkcionalnu podjelu područja njihovog djelovanja, tj. temelj definiranja područja djelovanja turističke zajednice je funkcija (cilj, zadaća) te turističke zajednice. Turistička zajednica regije može u županijama na području regije osnivati podružnice koje nisu pravne osobe (članak 49.).

U članku 50. utvrđene su zadaće turističke zajednice regije. To su: promocija turističke ponude regije u zemlji i inozemstvu, obogaćivanje turističke ponude i kreiranje novih turističkih proizvoda, pružanje stručne i dr. pomoći lokalnim turističkim zajednicama i njihova koordinacija, sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma, donošenje strateških marketing planova regije, praćenje turističkog prometa, briga o turističkim resursima.

Posebno se propisuje da turističke zajednice regija surađuju s inozemnim regionalnim turističkim organizacijama, te da mogu biti članovi međunarodnih turističkih organizacija.

Obvezatni članovi turističke zajednice regije su turističke zajednice općina, gradova mjesta i područja s područja regije (članak 51.).

Skupštinu turističke zajednice regije čine predstavnici svih članova turističke zajednice, na način da svaki član ima najmanje jednog predstavnika, a veći broj predstavnika ovisi o udjelu člana u ukupnim prihodima (članak 52.).

Skupština turističke zajednice regije iz redova svojih članova bira predstavnike u Sabor Hrvatske turističke zajednice i predstavnike u Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice.

Turističko vijeće turističke zajednice regije ima predsjednika i osam članova koje bira skupština iz redova svojih članova vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu (nema, kao u turističkim zajednicama županije, predstavnika poglavarstva i gospodarske komore (članak 54.).

Uz poglavlje VI HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA (članci 55. –64.)

Hrvatska turistička zajednica je nacionalna turistička organizacija čije sjedište je u Gradu Zagrebu (članak 55.). Ona osniva svoja predstavništva i ispostave u inozemstvu te surađuje sa srodnim organizacijama (članak 56.). Članovi Hrvatske turističke zajednice su turističke zajednice regija i Turistička zajednica Grada Zagreba (članak 57.).

Zadaće Hrvatske turističke zajednice su: koordinacija rada sustava turističkih zajednica, donošenje strateškog marketing plana hrvatskog turizma, promocija u zemlji i inozemstvu, ustrojavanje hrvatskog turističkog informacijskog sustava, osnivanje predstavništava i ispostava u inozemstvu, razvoj i promicanje turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Republike Hrvatske i nacionalnim parkovima, razvoj i promicanje nautičkog i kongresnog turizma, te drugih selektivnih oblika turizma, koordinacija sustava, istraživanje tržišta, sudjelovanje u izradi strategije razvoja hrvatskog turizma, te obavljanje nadzora u turističkim zajednicama (članak 58.).

Sabor Hrvatske turističke zajednice saziva se najmanje dva puta godišnje, a čine ga predsjednik Hrvatske turističke zajednice, predstavnici svake turističke zajednice regije i Turističke zajednice Grada Zagreba, po jedan predstavnik strukovnih udruga - hotelijera,

nautičara, putničkih agencija, kampera i ugostitelja-obrtnika, te po jedan predstavnik HAK-a, nacionalnog zračnog, morskog i željezničkog prijevoznika (članak 59.). Na ovaj način se, s jedne strane, omogućava veća operativnost Sabora (smanjen je broj članova), te, s druge strane, osigurava zastupljenost svih članica i zastupljenost struke.

Sabor Hrvatske turističke zajednice, osim općeg djelokruga skupštine iz članka 15. donosi strateški marketing plan hrvatskog turizma (što je do sada bilo u nadležnosti Turističkog vijeća HTZ). Zbog važnosti ovog dokumenta predlaže se njegovo donošenje uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma (članak 60.).

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice ima neparan broj članova, a čine ga predsjednik (ministar turizma) i predstavnici turističke zajednice regija i Turističke zajednice Grada Zagreba tako da imenuju svaka po jednog svog predstavnika, te na svakih 15% udjela u turističkim noćenjima turistička zajednica regije imenuje još po jednog predstavnika. Sabor Hrvatske turističke zajednice (članak 61.) imenuje još jednog člana turističkog vijeća ako je prema stavku 2. broj članova turističkog vijeća neparan.

Osim poslova iz članka 17. Zakona, Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice bira direktore i voditelje ispostava u predstavništvima i ispostavama u inozemstvu. Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice se, kao i do sada, saziva se najmanje jednom svaka tri mjeseca i kada to zatraži najmanje 1/3 članova Turističkog vijeća (članak 62.).

Odgovornosti i poslovi direktora Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice nisu mijenjani, te on uz poslove iz članka 22. Zakona: odgovara za zakonitost rada HTZ i djelovanje sustava turističkih zajednica, za svoj rad odgovara Saboru, Turističkom vijeću i predsjedniku Hrvatske turističke zajednice, a Statutom HTZ utvrđuje se koje odluke može donositi samostalno, a koje uz suglasnost predsjednika HTZ (članak 61.).

Uz poglavlje VII GOSPODARENJE U TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA (članak 64. –69.)

U članku 64. se uređuje donošenje programa rada i financijskog plana i propisuje obveza korištenja financijskih sredstava sukladno tim dokumentima. Ove dokumente, na prijedlog svog turističkog vijeća, donosi skupština turističke zajednice, u zakonom propisanom roku, uz obvezu dostave turističkom vijeću turističke zajednice više razine, odnosno Ministarstvu turizma (HTZ).

Sadržaj programa rada i godišnjeg financijskog plana ostaje isti – pojedinačno utvrđeni planirani zadaci i potrebna financijska sredstva, kao i rok dostave prijedloga skupštini - osam dana prije sjednice na kojoj se donose, dok je nova odredba o rebalansu koji se donosi na način i po postupku propisanom za donošenje programa rada i financijskog plana (članak 65.).

Godišnja financijska izvješća obvezno donosi skupština turističke zajednice do kraja travnja tekuće godine i dostavljaju se turističkim vijećima turističkih zajednica više razine, odnosno Ministarstvu turizma i Hrvatskom Saboru (HTZ) u roku od 15 dana od dana donošenja. Predlaže se stavak kojim se propisuje sadržaj godišnjeg financijskog izvješća, kako bi se osigurala jasnoća i preciznost izvješća, te usporedba planiranih i izvršenih aktivnosti i financijskih sredstava (članak 66.).

U članku 67. predlaže se uvođenje obveze nabave sukladno propisima o javnoj nabavi.

Turističke zajednice, prema članku 68., ostvaruju prihode od boravišne pristojbe, članarine, prihode od obavljanja gospodarske djelatnosti te od obavljanja djelatnosti kojima se ostvaruju zadaće, a mogu ostvarivati i prihode iz proračuna, te dragovoljnih priloga, darova i sl. Financijsko zaduživanje ograničava se na 50% vrijednosti financijskim planom predviđenih prihoda, a svrha financijskog zaduživanja može biti samo realizacija programa rada i financijskog plana. Turistička zajednica se može financijski zaduživati samo temeljem posebne odluke turističkog vijeća.

U članku 69. propisano je korištenje prihoda turističkih zajednica. Propisan je minimum sredstava koja se moraju koristiti za ostvarivanje zadaća turističkih zajednica i maksimuma sredstava koja se mogu koristiti za pokrivanje troškova turističkog ureda i tijela turističke zajednice.

Ove odredbe trebaju osigurati svrhovito korištenje prihoda u turističkim zajednicama. Naime, određen broj turističkih zajednica ostvaruje prihode koji nisu dostatni za izvršavanje zadaća turističke zajednice. U jednom dijelu takvih turističkih zajednica se iz tih prihoda još izdvaja za plaće ili naknade zaposlenima ili članovima tijela te za materijalne troškove turističkog ureda, pa im ne ostaje ništa ili gotovo ništa financijskih sredstava za izvršavanje zadaća. Na taj način se gubi svrha osnivanja turističke zajednice, jer one postaju same sebi svrhom. No, istovremeno u jednom dijelu turističkih zajednica s malim prihodima sami članovi svojim radom i entuzijazmom, u svoje slobodno vrijeme i bez ikakve naknade obavljaju poslove turističke zajednice i na taj način doprinose razvoju turizma. Cilj je, dakle, osigurati da se prihodi turističke zajednice, makar i minimalni, koriste za razvoj turizma, te onemogućiti da se troše na plaće i naknade, tamo gdje za to ne postoje uvjeti. U istom članku se predlaže zabrana davanja kredita i financijskih potpora drugim pravnim i fizičkim osobama.

Uz poglavlje VIII NADZOR (Članci 71. – 74.)

U ovom poglavlju se uređuje nadzor nad turističkim zajednicama. Nadzor obavljaju: Ministarstvo turizma nad provođenjem propisa i Hrvatska turistička zajednica – stručni nadzor. Posebnim člancima propisuje se što se nadzire, te mjere koje se mogu poduzeti kada se nadzorom utvrde nepravilnosti ili nezakonitosti.

Značajno je da Ministarstvo turizma, u slučaju nezakonitog rada turističke zajednice može pokrenuti postupak razrješenja odgovornih osoba, a ako se sredstva ne koriste svrhovito i sukladno programu rada i financijskom planu, Ministarstvo može rješenjem privremeno zabraniti korištenje financijskih sredstava.

Uz poglavlje IX POVJERENIK MINISTARSTVA TURIZMA (Članak 75.-76.)

S obzirom da bi prestanak turističke zajednice čije je osnivanje obvezno a članstvo popisano, prouzročio istovremenu obvezu osnivanja iste turističke zajednice s istim članstvom, predlaže se uvođenje instituta povjerenika u turističkim zajednicama u kojima su utvrđene znatne nezakonitosti.

Ministarstvo turizma može donijeti rješenje o raspuštanju skupštine turističke zajednice čije je osnivanje obvezno u slučajevima:

1. ako donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
2. ako ne izabere predsjednika turističke zajednice ili članove turističkog vijeća i nadzornog odbora u roku od 60 dana od dana konstituiranja, isteka njihovog mandata ili njihova razrješenja, odnosno od dana podnošenja ostavke,
3. ako ne donese godišnji program rada i financijski plan u zakonom utvrđenom roku,
4. ako turistička zajednica ne ispunjava zadaće zbog kojih je osnovana.

Kada raspusti skupštinu ili se ne održe izbori za skupštinu ili se skupština ne konstituira, Ministarstvo turizma imenuje povjerenika koji osigurava djelovanje turističke zajednice, te osigurava otklanjanje razloga zbog kojih je imenovan.

Uz poglavlje X PRESTANAK TURISTIČKE ZAJEDNICE (Članak 77.-79.)

Prestati postojati mogu samo turističke zajednice čije je osnivanje fakultativno i to temeljem odluke skupštine ili pravomoćnog rješenja Ministarstva turizma o zabrani djelovanja turističke zajednice koje se donosi iz istih razloga iz kojih se može raspustiti skupština i imenovati povjerenik u turističkoj zajednici čije je osnivanje obvezno.

Odredbama članaka 78. i 79. potanje se uređuju okončanje djelovanja turističkih zajednica, raspolaganje imovinom te brisanje iz Upisnika turističkih zajednica.

Uz poglavlje XI KAZNENE ODREDBE (Članak 80.)

Ovim odredbama propisuju se novčane kazne za prekršaje koji su usklađeni s predloženim novim obvezama i odgovornostima turističkih zajednica, njihovih tijela i zaposlenika, te za odgovorne osobe u turističkoj zajednici.

Uz poglavlje XII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (Članak 81. – 90.)

U ovom poglavlju utvrđuju se: rokovi za donošenje provedbenih propisa, tijela, rokovi i način osnivanja turističkih zajednica regija, gašenje turističkih zajednica županija, turističkih zajednica mjesta i turističkih zajednica otoka, rokovi za usklađivanje s odredbama Zakona, te stupanje na snagu Zakona. Turističke zajednice koje se u danim rokovima ne usklade s odredbama Zakona prestaju postojati po sili Zakona. Također je propisano da osobama koje ne polože stručni ispit u danim rokovima prestaje radni odnos. Do proteka rokova za usklađenje sa Zakonom, na postojeće turističke zajednice primjenjivat će se odredbe Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma («Narodne novine», broj 30/94.).

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZA IZMJENU

- U članku 3. i 5. - sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj riječi «turistička zajednica mjesta» zamjenjuje se riječima: «turistička zajednica naselja», osim toga, kao mogućnost fakultativnog osnivanja turističkih zajednica propisuje se turistička zajednica nacionalnog parka ili parka prirode.
- Članak 4. stavak 2. – dodane su riječi: «te koji su proglašeni turističkim sukladno odredbama ovog Zakona», kako bi se otklonila nedoumica koje se općine i gradovi smatraju turističkim.
- Članak 4. stavak 3. prema prijedlogu Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, za osnivanje turističkih zajednica nacionalnih parkova ili parkova prirode, potrebno je uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma ishoditi i suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja.
- Članak 10. stavak 3. – dodana je nova točka kojom je omogućeno da turistička zajednica, iznimno, može prodavati suvenire, turističke karte, vodiče i sl., osim vlastitom promotivnog materijala, na taj način turist će na jednom mjestu moći kupiti suvenire i sl., što je uobičajeno da se na takvim mjestima traži.
- Članak 12. stavak 5. – dodane su riječi «nacionalnog parka i parka prirode» koje su u prijedogu Zakona bile izostavljene
- Članak 14. – dodane su riječi: «i/ili» kako bi se naglasilo da u skupštini turističke zajednice mogu biti i članovi i predstavnici članova turističkih zajednica, ovisno o konkretnom slučaju i odredbama statuta.
- Članak 21. stavak 6. – djelomično je prihvaćen prijedlog istaknut u saborskoj raspravi i to na način da bi Sabor Hrvatske turističke zajednice utvrđivao gornju granicu visine plaća i ostalih primanja zaposlenih u turističkom uredu.
- Članak 22. stavak 3. – s obzirom da direktor turističkog ureda, između ostalog, organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističkog ureda, u kojem se obavljaju stručni i administrativni poslovi vezani za zadaće turističke zajednice, propisuje se zabrana da bi direktor turističkog ureda mogao obavljati funkcije u tijelima neke druge turističke zajednice; na taj način će se onemogućiti praksa u nekim turističkim zajednicama da su direktori nižih razina turističke zajednice izabrani u tijelo turističkih zajednica viših razina.
- Članak 25. stavak 2. točka 2. – propisuje se obveza suradnje tijela jedinica lokalne samouprave i turističke zajednice na izradi planova razvoja turizma i to najkasnije do roka utvrđenog propisom kojim je regulirano donošenje jedinice lokalne samouprave; u Zakonu o boravišnoj pristojbi propisan je rok u kojem je turistička zajednice prikupljena sredstva boravišne pristojbe dužna doznačiti općini ili gradu.
- Članak 28. stavak 1. i 4. – izmijenjeni su s obzirom da se u turističke razrede razvrstavaju naselja, a ne više mjesta.
- Članak 35. stavak 1. točka 2. – sukladno saborskoj raspravi, preciznije je predviđena obveza turističke zajednice općine ili grada koja se odnosi na prikupljanje i ažuriranje svih informacija potrebnih za boravak i putovanje turista.
- Članak 71. stavak 2. – precizno je određeno da Hrvatska turistička zajednica provodi stručni nadzor kako bi bila jasnija razlika u odnosu na nadzor koji provodi Ministarstvo turizma.

- Članak 82. stavak 2. i 4. – preciznije se određuju obveza dosadašnjih turističkih zajednica županija i novoformiranih turističkih zajednica regija.
- U skladu s gore navedenim, izvršene su odgovarajuće korekcije u tekstu obrazloženja Prijedloga Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJA SU DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJA PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

- Nije prihvaćen prijedlog o osnivanju turističkih zajednica županija. Poglavarstva turističkih općina i/ili gradova, već osnovane turističke zajednice općina ili gradova i turističke zajednice regija mogu dati inicijativu za osnivanje turističke zajednice područja, pa tako i za područja županija kao administrativnih jedinica (npr. TZ Međimurja). Iako su županije administrativne jedinice, a otoci, rivijera i sl. su tržišna područja, nema zapreke da to budu i područja županija, ako se lokalne turističke zajednice, odnosno općine i gradovi dogovore o njezinom osnivanju i financiranju.
- Svrha propisivanja obveze polaganja stručnog ispita je osigurati da zaposleni u turističkom uredu imaju potrebna stručna i posebna znanja nužna za efikasno obavljanje stručnih poslova u turističkoj zajednici, s obzirom da se u praksi pokazalo da stručna sprema, godine rada i sl., koje je bilo moguće propisati kao posebne uvjete, često nisu bili dostatni za izvršavanje stručnih poslova u turističkoj zajednici koji iziskuju specifična stručna znanja. U cilju podizanja veće stručnosti zaposlenih u turističkim uredima, kao jedna od zadaća HTZ propisat će se i obveza permanentnog školovanja zaposlenih u turističkim zajednicama. Za državne službenike je, osim obveze polaganja stručnog ispita, propisano da državni službenik u radu mora koristiti nova saznanja i raditi na usvajanju i primjeni najnovijih stručnih dostignuća u okviru svoje struke, te se u tu svrhu trajno stručno usavršavati. Osim toga, stručni ispiti i permanentno obrazovanje provode se nezavisno jedno od drugog.
- Obveza osnivanja turističke zajednice postoji za ona područja čije je značenje za razvoj turizma Republike Hrvatske i funkcioniranje sustava turističkih zajednica takvo da iziskuje osnivanje turističke zajednice. Na ostalim područjima, za koja je osnivanje turističke zajednice opravdano, ali ne i nužno u navedenom smislu, postoji mogućnost osnivanja turističke zajednice sukladno odredbama Zakona. S obzirom na veliku mogućnost fakultativnog osnivanja turističkih zajednica (pa tako i TZM), kao i na činjenicu da je do sada u Hrvatskoj osnovano 30 TZM, a ukinuta je jedna, ocijenjeno je da nema potrebe propisivati obvezu osnivanja turističkih zajednica mjesta za A turističke razrede kao obvezne.
- U turističkim zajednicama regija, tamo gdje se one teritorijalno poklapaju sa županijama, nema potrebe propisivati da je član županijskog poglavarstva zadužen za turizam ex lege predsjednik turističke zajednice regije, s obzirom da prema Zakonu može biti izabran na tu funkciju, odnosno prema Zakonu nema zapreke da ga skupština TZ izabere na tu funkciju.
- Primjedba da Sabor HTZ ne bi trebao utvrđivati osnove i mjerila za plaće i za ostala primanja zaposlenih, nego eventualno maksimalne iznose, prihvaćen je djelomično na način da Sabor HTZ utvrđuje raspon plaća i ostalih primanja zaposlenih.
- Nije prihvaćeno da se Zakonom propiše minimalni i maksimalni broj članova skupštine turističke zajednice, jer su situacije različite, pa se takve stvari rješavaju statutima. Prema saznanju Ministarstva turizma, do sada u praksi s tim u svezi nije bilo problema.
- Iako u Hrvatskoj nema posebnog propisa kojim se regulira djelatnost zdravstvenog turizma, nema zapreke da u ovom Zakonu bude odredba koja ostavlja mogućnost da se

neka turistička općina ili grad proglase lječilištem sukladno posebnim propisima, posebno stoga što se ta materija može regulirati i nekim drugim, a ne samo Zakonom o zdravstvenom turizmu.

- Ministarstvo turizma je mišljenja da institut dragovoljnog članstva treba ostati, to tim više što je ostavljena mogućnost da se statutom odredi limit, tj. da u skupštini turističke zajednice općine ili grada dragovoljni članovi ne mogu imati više od 20% predstavnika. S obzirom da dragovoljni članovi u pravilu plaćaju mali iznos članarine, navedeno ograničenje će onemogućiti zlouporabu tog instituta.
- Odredba Zakona da turistička zajednica općine ili grada svoje promotivne aktivnosti na inozemnom tržištu može obavljati isključivo temeljem posebne odluke turističkog vijeće TZR nije suvišna, s obzirom da je inozemna promocija u nadležnosti HTZ i turističke zajednice regije, pa su turističke zajednice općina i gradova oslobođene tog dijela troška.
- Nije potrebno mijenjati odredbu da jedan član turističke zajednice, ovisno o visini udjela, može u skupštini imati najviše 40% predstavnika, i to od 40 na 49%, jer je članu koji ima 40% potreban puno veći broj ostalih članova da ostvari prevlast u skupštini.
- Osnivanjem osam turističkih zajednica regija, umjesto dosadašnjih 20 turističkih zajednica županija i turističke zajednice Grada Zagreba, prelazi se s dosadašnje administrativno-političke podjele područja djelovanja turističkih zajednica na funkcionalnu podjelu područja njihovog djelovanja. Temelj definiranja područja djelovanja turističke zajednice je njezina funkcija (cilj, zadaća), što je pokazalo i nekoliko studija, pa je u tom smislu predložena regionalizacija opravdana. Također je ocijenjeno da se mogućnost suradnje ne može temeljiti isključivo na dobrovoljnoj osnovi, jer u tom slučaju ne bi trebalo propisivati cijeli sustav.
- Članovi TZ putem svojih predstavnika u tijelima TZ sami odlučuju tko će i kako raditi u stručnim službama. Ako stručne službe ne obavljaju svoj posao ili ga obavljaju loše, članovi zajednice imaju instrumente da na to djeluju. Na taj način sami članovi TZ imaju mogućnost reagirati ako se sredstva neadekvatno troše, pa tako i u slučaju da turistička zajednica služi isključivo za «uhljebljavanje» osoba koje u njoj rade.
- Nema potrebe propisivati da bi u turističkom vijeću trebale biti osobe koje se uspješno bave turizmom i koje su stekle ugled i reputaciju, s obzirom da je Zakonom već propisano da skupština bira u turističko vijeće članove iz svojih redova, vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu (pružatelji ugostiteljskih usluga, putničke agencije i sl.).